

සුද්ධාච්ඡානය සහ මාධ්‍ය අභියෝග

අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරෙහි ශ්‍රී ලංකා වාර්තාව
2010 ජනවාරි

යුද්ධාවසානය සහ මාධ්‍ය අභියෝග

අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරෙහි ශ්‍රී ලංකා වාර්තාව.
2010 ජනවාරි

අන්තර්ගතය

1. හැඳින්වීම	4
2. දේශපාලන සංදර්භය	4
3. නව ගැටුම් ලක්ෂ	6
4. වගවීම සහ සමගි සමාදානය: අතීත බල දුර්භාවිතයන්	9
5. වාචික දුර්භාවිතයන් සහ නීති මාර්ගික හිරිහැර	12
6. ජේ.එස්. තිස්සනායගම් වරදකරු කිරීම	14
7. නිදහස වෙනුවෙන් මූලික අයිතීන් කේවල් කිරීම	16
8. ප්‍රාදේශීය දඬුවම්	18
9. පුවත්පත් මංචලය යළි පිහිටුවීම ජනමාධ්‍ය ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයකි	20
10. මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ ව්‍යාපාරය	21
11. නිර්දේශ	22
12. සටහන් සහ සැදුම්	23

මෙම ලේඛනය සකස් කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ මාධ්‍ය නිදහසේ අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවර වෙනුවෙන් අන්තර් ජාතික ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය විසිනි. දූත මෙහෙවරෙහි සංචාරය සහ වාර්තාව පළ කිරීමෙහි ලා යුරෝපීය සංගමයෙන් සහ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය සහයෝගිතාවයෙන් ලද මූල්‍ය අනුග්‍රහය ස්තූති පූර්වකව සඳහන් කරමි. මෙහි පළ කැරෙන අදහස් හුදෙක් ම ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවර සතු බව ද සැලකුව මනාය.

ම අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරට සහභාගි වූ සංවිධාන. මෙම වාර්තාව නිසි අවසරයකින් තොරව කවර ආකාරයකින් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටසක් හෝ යළි මුද්‍රණය හෝ පළ කිරීම, වෙනස් කිරීම, විද්‍යුත් මාර්ගයෙන් බෙදා හැරීම, විකිණීම, මෙම තොරතුරු ප්‍රදර්ශනය කිරීම සපුරා තහනම් ය.

ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය විසින් ඉන්දියාවේ දී මුද්‍රණය කරන ලදී.
ප්‍රථම මුද්‍රණය 2010 ජනවාරි

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ මාධ්‍ය නිදහසේ අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරෙහි සිය සිව්වන දූත කණ්ඩායම 2009 නොවැම්බරයේ දී ශ්‍රී ලංකාවට සංචාරය කළේ ය. දූත මෙහෙවරට පහත සඳහන් අය ඇතුළත් විය.

ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය: සුකුමාර මුරලිදරන්

අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය ආයතනය: ඇන්තනි මිල්ස්

අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය සහයෝගිතාවය: අරුල්සෙල්වන් සෙන්තිවේල් මාධ්‍ය නිදහසේ සහ ප්‍රකාශනයෙහි නිදහසෙහි අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරට පහත සඳහන් සංවිධාන ද ඇතුළත් ය.

ආටිකල් 19

ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කමිටුව

නිදහස් හඬ

ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය

අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය නිදහසේ තොරතුරු හුවමාරුව

අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය සහයෝගිතාවය

අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය ආයතනය

අන්තර් ජාතික ප්‍රවෘත්ති ආරක්ෂන ආයතනය

දේශසීමා නැති ජනමාධ්‍යවේදියෝ

දකුණු ආසියානු මාධ්‍ය කොමිසම

එක්සත් ජාතීන්ගේ අධ්‍යාපන, විද්‍යා සංස්කෘතික ආයතනය¹ යුනෙස්කෝ

ප්‍රජා ශ්‍රවණ විදුලි සම්ප්‍රේක්ෂකයින්ගේ ලෝක සංවිධානය

පුවත්පත් ලෝක සංවිධානය

ජගත් පුවත්පත් නිදහසේ කමිටුව

ප්‍රධාන ගත්කරු: සුකුමාර මුරලිදරන්

කර්තෘ: ඩෙබ්රා මිසූර්

සැකසුම් සහ මුද්‍රණය: ඉම්පල්සිව් ක්‍රියේෂන්ස්

කවරයේ ඡායාරූපය: ජේෂ්ඨ ජනමාධ්‍යවේදී ජේ.එස්. තිස්සනායගම් තුස්තවාදී වෝදනා යටතේ ඔහුට පණවන ලද බරපතල වැඩ සහිත විසි වසරක සිර දඬුවමින් පසු අධිකරණයේ සිට ආපසු බන්ධනාගාරයට ගෙන යාම (ඡායාරූපය ඩේලි මිරර් අනුග්‍රහයෙනි)

මෙම වාර්තාව මුද්‍රණයට ගැවෙන අවස්ථාවෙහි දැන ගන්නට ලැබුණේ ජේ.එස්. තිස්සනායගම් ඇප පිට නිදහස් කරන ලද බව ය.

පෙරවදන

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය නිදහසේ දූත මෙහෙවර, 2006 ඔක්තෝබර් 2007 ජූනි සහ 2008 ඔක්තෝබර් යන මාසයන්හි දී ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහසෙහි තත්ත්වය අගයීමක් මාධ්‍ය නිදහස සඳහා රට තුළ ක්‍රියාත්මක සංවිධානයන් විසින් කරගෙන යනු ලබන උද්දේශන සහ ඒත්තු ගැන්වීමේ ව්‍යාපාරයන්ට එක් වනු පිණිසත් සිය පුළුල් සාමාජිකත්වයෙහි නියෝජිත කණ්ඩායම් තුනක් ශ්‍රී ලංකාවට යැවීය.

මෑත දූත මෙහෙවර සංවිධානය කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය නිදහසේ දූත මෙහෙවරෙහි හවුල්කාර සංවිධානයක් වන ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනයේ මූලිකත්වයෙනි. නියෝජිත පිරිසට අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය ආයතනය, (IPI) සහ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය සහයෝගිතාවය, (IMS) ද ඇතුළත් විය.

මෙම වාර්තාව දූත මෙහෙවරෙහි ප්‍රධාන නිරීක්ෂණ සැකෙවින් දක්වාලයි. විසිපස් වසරක අභ්‍යන්තර ගැටුම අවසානයෙහි සහ දේශපාලන විවාදයෙහි නව අදියරක් ආරම්භයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය මුහුණ දී සිටින ප්‍රධාන අභියෝග එය හඳුනා ගත.

නොවැම්බර් මාසයෙහි ශ්‍රී ලංකාවට ගිය දූත මෙහෙවර හමු වූ මාධ්‍යයෙහි වගකිවයුතු පිරිස් වත්මන් දේශපාලන වාතාවරණයෙහි තර්ජන මෙන්ම අවස්ථාවන් ද ගණනාවක් ඇතැයි පෙන්වා දුන්හ. හිටපු හමුදාපතිවරයා ජනාධිපතිවරණයට එළඹීම විසින් තරඟය විවෘත කර මාධ්‍යට වඩා අවකාශයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට අවස්ථාව සළසා තිබේ. එමෙන්ම දේශපාලන තරඟයේ තියුණු බව නිසා ම යම් යම් තර්ජන ඇතිවීමට ද ඉඩ තිබේ.

සෑම විටම වාගේ ගැටුම්වලින් පිරී ඇති මාධ්‍ය සහ දේශපාලන බලධාරීන් අතර සම්බන්ධතාවයෙහි නව ගැටුම් ලක්ෂ ද දැන් මතුව තිබේ. යුද්ධයේ අවසන් වකවානුවෙහි දී ගන්නා ලද උපක්‍රමික තීන්දු හෝ ඇති වූ මානුෂීය විපාක හෝ පිළිබඳ කරන විමසා බැලීම් ප්‍රායෝගිකව ම අධෛර්යමත් කෙරෙයි. මේ අරභයා මාධ්‍ය මත පැන වී ඇති බලපෑම් නොසළකා විරුද්ධවාදී ජනාධිපතිවරණ තරඟකරුවන් අතර විවාදයන්හි දී දැන් මෙම කාරණය ඉස්මතු වෙමින් තිබේ.

විරුද්ධ පක්ෂයන්හි පොදු අපේක්ෂකයා යුද්ධ කාලය තුළ, වෙසෙසින් ම යුද්ධයේ අවසන් අදියරයන්හි දී මාධ්‍ය මුහුණ දුන් දුර්භාවිතයන් පිළිබඳව විශේෂ සඳහනක් කර ඇත. තේරී පත්වුවහොත් අවංකව සහ සමගි සමාදානයේ ජීවගුණයෙන් යුතුව මෙම දුර්භාවිතයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ද ඔහු පොරොන්දු වී සිටී. මෙම පොරොන්දු වලින් මාධ්‍ය ප්‍රජාව දිරිමත්ව සිටින නමුත් ඔවුනතර වන අයෙක් පෙන්වා දෙන්නේ විශේෂයෙන් ම හමුදාපති වශයෙන් ඔහුගේ යුද්ධ කාලීන භූමිකාව මාධ්‍ය

මගින් විවේචනය කරන ලද අවස්ථාවන් සම්බන්දයෙන් ඔහුගේ වාර්තාව ද පැල්ලම් වලින් නොතොර බව යි.

පසුගිය දුර්භාවිතයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ ඇත්ත වාර්තාව දුර්වර්ණය. 2009 ජනවාරියේදී කැරැණි ලසන්න වික්‍රමතුංග ඝාතනය වැනි ඉතාම කැපී පෙනෙන සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් පවා පරීක්ෂණ වාර්තාවක් නැති තරම් ය.

මෙම ඝාතනය මෙන්ම අනෙක් සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් ද පරීක්ෂණයන්හි වත්මන් තත්ත්වය මෙහි වාර්තාගත ය. ජේ.එස්. තිස්සනායගම් ත්‍රස්තවාදී චෝදනා යටතේ වරදකරු කිරීම විමසා බලන එය විශේෂයෙන් ම ඔහු සමග චෝදනා ලද අනෙක් දෙදෙනා කොන්දේසි විරහිතව නිදහස් කිරීම සැලකිල්ලට ගනිමින් පැමිණිල්ලෙහි විශ්වසනීයත්වය ද පරීක්ෂා කරයි.

විරුද්ධත්වය නොඉවසන වාතාවරණය තුළ සිය අයිතීන් උල්ලංගනය කිරීම අරභයා ප්‍රතිකර්ම ලබා ගැනීමේ ප්‍රයත්න අතහැරීමට ජනමාධ්‍යවේදීන් ගණනාවක් ම පොළඹවනු ලැබ තිබේ. සාවද්‍ය ලෙස දීර්ඝකාලීනව අත්අඩංගුවේ තබා ගත් ජනමාධ්‍යවේදීන්ට සිය නිදහස ලබා ගැනීම පිණිස ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් යටතේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයෙහි ඔවුන් විසින් ගොනු කරන ලද පෙත්සම් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට සිදුව ඇති බව දූත මෙහෙවර නිරීක්ෂණය කළා ය. දූත මෙහෙවරෙහි විනිශ්චයට අනුව මේ වනාහි සහමුලින්ම අසමාන හුවමාරුවකි.

1973 පණතක් අනුව බලහත්කාරී ස්වරූපයක මාධ්‍ය පාලනයක් යළි පණගැන්වීමට ආණ්ඩුව දරනු ලබන ප්‍රයත්නයට ජනමාධ්‍යවේදීන් මෙන්ම ප්‍රකාශකයින් ද විරුද්ධත්වය දැක් වූහ. එමෙන්ම ස්වයං නියාමන ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් කෙරෙහි සිය කැපවීම යළි සහතික කළහ.

දූත මෙහෙවර, වාර්තාව අවසානයෙහි මාධ්‍ය සහ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව අතර සබඳතාවය වෙනස් මාර්ගයකට යොමු කරනු ඇති නිර්දේශයන් ගණනාවක් ඉදිරිපත් කරයි. පිටුවහල් වූ සියළුම ශ්‍රී ලංකික ජනමාධ්‍යවේදීන් යළි සියරට ඒම, රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍ය නිදහස් කොට දැන් පවත්නා මැතිවරණ ව්‍යාපාරය නිදහස්ව සහ සාධාරණව වාර්තා කිරීමට අවස්ථාව සළසා දීම, මෙම මාධ්‍ය ආයතන මහජන භාරයන් බවට පත් කිරීම, තොරතුරු නිදහසේ පණතක් නීතිගත කිරීම සහ සත්‍යයේ සහ සමගි සමාදානයේ ජීවගුණයෙන් යුතුව පසුගිය සියළු දුර්භාවිතයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීම ඊට ඇතුළත් ය.

දූත මෙහෙවරෙහි වාර්තාව මුල් පිටපත ඉංග්‍රීසි බසින් ද සිංහල බසින් සහ දෙමළ බසින් පරිවර්ථනයන් වශයෙන් ද නිකුත් කරනු ලැබ ඇත.

දූත මෙහෙවරෙහි සංචාරය සහ වාර්තාව පළ කිරීමෙහි ලා යුරෝපීය සංගමයෙන් සහ අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය සහයෝගිතාවයෙන් ලද මූල්‍ය අනුගනය ස්තූති පූර්වකව සඳහන් කරමු.

1. හැඳින්වීම

විසිපස් වසරක් පැවැති සිවිල් යුද්ධය පුරා ශ්‍රී ලංකාව තියුණු දේශපාලන ධෛර්‍යයක් අත්විඳි අතර මාධ්‍යය සැලසුම් සහගත දුර්භාවිතයන්ගේ ද ප්‍රහාරයන්ගේ ද ගොදුරු බවට පත්විය. ගැටුමෙහි පාර්ශවකරුවන් වූ ආණ්ඩුව සහ ප්‍රධාන සන්නද්ධ කණ්ඩායම් දේශපාලන විසඳුමක් ඇති කර ගැනීමට අවකාශයක් නිර්මාණය නොකළ තරම් ය. ඒ අතර ම යුද්ධයට විකල්ප ගවේෂනය කිරීමට සමත් සමාජීය සංවාදයක් ඇති කිරීමට අනුබල දෙන පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීමෙන් ජනමාධ්‍ය වළක්වන ලදී. එමෙන්ම යුද ව්‍යායාමයට සම්බන්ධ පුද්ගලයින් සහ ආයතන පිළිබඳ විවේචනාත්මක ආවරණයන් සඳහා අවකාශය ද සීමා කෙරුණි.

උතුර සහ නැගෙනහිර ප්‍රායෝගික වශයෙන් මධ්‍යම පරිපාලනයෙන් වෙන් වී තිබුණු තත්ත්වය යටතේ වෙනස් දේශපාලනික තත්ත්වයන් සහ සංස්කෘතික ගෝලයන් දෙකක් ඇති විය. ඒ දෙක ම මාධ්‍යයට උපද්‍රව සහගත විය. අනුකම්පා විරහිතව සතුරුවූත් තර්ජනාත්මකවූත් පරිසරයක් තුළ හුදෙක් ම ජීවිතාරක්ෂාව පිණිස ස්වයං වාරණය සහ අනෙකුත් උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීමට ජනමාධ්‍ය වෘත්තිකයින්ට බල කෙරුණි. ස්වයං ආරක්ෂාවේ මෙකී නීති අනුගමනය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ බොහෝ දෙනෙකු නොවැරදී ම තර්ජනයන්ට ලක් විය. යුද්ධය පුරාම ප්‍රචණ්ඩත්වය, තැනි ගැන්වීම සහ ජනමාධ්‍යවේදී ඝාතනය පැතිර තිබුණි.

2009 මාර්තු වේදී යුද්ධය අවසන් බව නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කෙරුණි. එසේ වුව ද යුද්ධයේ අවසන් අදියරෙහි දී මාධ්‍ය වාතාවරණය කැපී පෙනෙන පරිදි නරක අතට හැරී තිබුණි. මෙම තත්ත්වය යටතේ ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනය (IFJ), යුරෝපීය කොමිසම (EC) සහ ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය සහයෝගිතාවය (IMS) සමඟ එක්ව 2009 නොවැම්බර් මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකාවට මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවරක් සංවිධානය කළේ ය. එහි අරමුණ වූයේ ඉදිරි කාලය තුළ සාධනීය වෙනස්කම් සඳහා ඇති අවස්ථාවන් හඳුනාගනු පිණිස මාධ්‍ය, ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ ජනමාධ්‍යවේදී සංවිධාන මුහුණ දෙන තත්ත්වය සොයා බැලීමය. මේ වනාහී ශ්‍රී ලංකාවට කෙරුණු මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ සතරවන අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙවර ය. අනෙක් දූත මෙහෙවරයන් තුළ 2006 ඔක්තෝබර් 2007 ජූනි සහ 2008 ඔක්තෝබර් හිදී සිදු කෙරුණි. කලින් කරන ලද දූත මෙහෙවරයන්හි සම්පූර්ණ වාර්තා ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය සහයෝගිතාවයේ (IMS) වෙබ් අඩවියෙන් කියවිය හැකි ය.¹

2009 නොවැම්බර් දූත කණ්ඩායම අදාළ විවිධ අය/පිරිස් සමඟ දීර්ඝ සාකච්ඡාවන්හි නිරත විය. ඒ සියල්ලෝ ම ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය භාවිතය සඳහා ස්වාධීනත්වය යළි පිහිටුවා ගැනීමෙහිලා මහත් උත්සුකත් දැක් වූහ. ඉදිරි මාස හය සහ දොළොස ඇතුළත ශ්‍රී ලංකාවෙහි පැවැත්වෙනු ඇති දේශපාලන මැතිවරණ සටන මාධ්‍ය නිදහසට අවස්ථාවක් මෙන්ම හව්‍ය තර්ජනයක් ලෙස ද සැළකේ. මැතිවරණ හමුයේ තමන්ට අමතර අවකාශයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ඉඩ ලැබෙනු ඇතැයි මාධ්‍ය වෘත්තිකයෝ විශ්වාස කරති. මැතිවරණ ව්‍යාපාරය තුළ ගැටුම්කාරී දේශපාලනය මුවහත් වීමට ඇති ඉඩ විසින් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉහළ නැංවීමට ද ඉඩ තිබේ. මෙම වාර්තාව දූත කණ්ඩායම කළ විමර්ශනයේ සොයා ගැනීම් සහ සිවිල් යුද්ධාවසානයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍ය මුහුණ දෙන මූලික අභියෝගයන් පැහැදිලි කරමින් විශ්ලේෂනයට ලක් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

2. දේශපාලන සංදර්භය

උතුරුකරයෙහි බෙදුම්වාදී දෙමළ සන්නද්ධ කැරැල්ල සමඟ පැවැති යුද්ධය අවසන් බව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් සය මසකට පසු සිය ජනතාවගේ අයිතියක් වන සාම කාලයේ නීති රීති යළි පිහිටුවීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාව නිශ්චිත පියවර ගන්නාවක් ගත්තේ ය. යුද්ධය මරාන්තික අවසානයක් කරා ලගා වූ 2009 අප්‍රේල් මාසයේ දී සිට උතුරු පළාතේ වව්නියාවෙහි කඳවුරු කරා ගාල් කරන ලද අභ්‍යන්තරව විතැන් වූ ජනයාගෙන් අඩක් පමණ ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ආණ්ඩු අතර ඇති වූ එකඟතාවය පරිදි නිදහස් කරන ලදී. අභ්‍යන්තරව විතැන් වූ පිරිස් පුනරුත්ථාපනය කිරීම පිණිස මෙවැනි ම කාල රාමුවකට 2009 මැයි මාසයේ දී ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ සහ එ.ජා. මහ ලේකම් බැන් කි මූන් අතර පැවැති රැස්වීමේ දී ද එකඟතාවයක් ඇති විය.

නොවැම්බර් 18 වන දා ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව එහි අගනගරය වන කොළඹට හෝ රටෙහි අනෙක් පළාත් කරා ගමන් කිරීමට උතුරෙහි පදිංචිකරුවන් ගත යුතු ව තිබූ අවසරය ඉවත් කරන ලදී. කොළඹ සහ උතුරෙහි අගනගරය වන යාපන අතර ඒ 9 මහා මාර්ගයේ බොහෝ පිරික්සුම් මුරපොළ තවම පවතින නමුදු ගමනාගමනයේ නිදහස යළි පිහිටුවන ලැබ තිබේ. ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවේ මෙම ප්‍රකාශිත අරමුණ සැබෑ ප්‍රායෝගික තත්ත්වය දැයි උරගා බැලූ අය නිදහස් ගමනාගමනයට එරෙහි විවිධ බාධා තවමත් ඇති බව වාර්තා කළේ ය.

මෙම ගමනාගමනයට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස එය මාධ්‍යට ඍජුව ම අදාළ නොවුන ද එමගින් ජනමාධ්‍යවේදීන්ට පුවත් ලබා ගැනීමටත් සිදුවීම් වාර්තා කිරීමටත් වඩා අවස්ථා ලැබී තිබේ. කෙසේ වෙතත් රුද්‍රවුම් කඳවුරු කෙරෙන් පිටත යාමට අවසර ලැබී ඇති යුද්ධ සරණාගතයින්ගේ තත්ත්වය වාර්තා කිරීමට මාධ්‍යට පණවා ඇති තහනම තවම එළෙසම තිබේ. අභ්‍යන්තරව විතැන් වූ පිරිස් රඳවා ඇති කඳවුරු සංකීර්ණය පිහිටි වව්නියාවට නිදහසේ ගමන් කිරීමට තවම ජනමාධ්‍යවේදීන්ට අවසර නැත. ජනමාධ්‍යට පණවා ඇති මෙම තහනම ඉවත් කිරීමට කල් ගතවනු ඇතැයි දෙසැම්බර් 04 දා මානව හිමිකම් ඇමැති මහින්ද සමරසිංහ කියා සිටියේ ය.

යුද්ධය අවසන් වූ වහාම තමා පත්කරන ලද බොහෝ කොටම වාරිත්‍රාණුකූල ධුරයක් වූ ආරක්ෂකාර්‍ය මංඩල ප්‍රධානී තනතුරෙන් දෙමළ ඊලාම් විමුක්ති කොටි (LTTE) සංවිධානයට එරෙහි යුද්ධයෙහි අවසාන වකවානුවෙහි දී ශ්‍රී ලංකා පාබල හමුදාව මෙහෙය වූ සෙන්පතිවරයා ඉල්ලා අස් වූ විට ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය අස්ථාවර තත්ත්වයකට පත් විය.

යුද්ධයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව ගනිමින් තිබූ ක්‍රියාමාර්ගය පිළිබඳ ජනරල් සරත් පොත්සේකාගේ කැළඹීම මාධ්‍ය වාර්තා ගණනාවකම වස්තුබිජය බවට පත් විය. සිය සොල්දාදුවන් ජයග්‍රහණය කරා මෙහෙය වූ ජනරල්වරයා සහ ඔහුගේ සේනාධිනායකයා වූ ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා අතර ගැටුම ප්‍රථමයෙන් ම වාර්තා කළේ ඔක්තෝබර් 11 දා සන්ඩේ ටයිම්ස් පුවත්පත ය.

මෙම වාර්තාව කිසිදු විරුද්ධ මත දැක්වීමට ලක් වූයේ නැත. එනමුත් විපක්ෂ දේශපාලන පක්ෂයක් වන ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ (JVP) ට සම්බන්ධ සිංහල භාෂා පුවත්පතක් වන ඉරිදා ලංකා විසින් ඒ හා සමාන වාර්තාවක් පළ කළ වහාම විපාක දැක ගත හැකි විය.

ජනාධිපති රාජපක්ෂ විසින් ජනාධිපතිවරණය සම්පූර්ණ වසර දෙකක් ම පෙරට ගැනීමට තීරණය කිරීමත් ඒ අනුව මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා 2010

විරුද්ධ පක්ෂ ජනාධිපතිවරණ අපේක්ෂක සහ හිටපු හමුදාපති සරත් පොත්සේකා සාතනය කරන ලද මාධ්‍යවේදී ලසන්ත වික්‍රමතුංගගේ මල්මාලයක් පළඳවන ලද ඡායාරූපයකට ආචාර කරයි (ඡායාරූපය ලක්බිම නිව්ස් අනුග්‍රහයෙනි)

ජනවාරි 26 වන දිනට ජනාධිපතිවරණය නියම කිරීමත් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රියාකාරිත්වයන් උත්සන්න වීමට හේතුකාරක විය. 2010 අප්‍රේල් මාසයට පෙර පැවැත්විය යුතු වන පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය සඳහා තවම දින නියම කිරීමක් නැත.

අන්තර් ජාතික දූත කණ්ඩායම හමු වූ මාධ්‍ය නිරීක්ෂකයින් කියා සිටියේ මැයි 19 දා යුද්ධය අවසන් බව නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් පසුව දෙමළ සහ මුස්ලිම් සුළුතර ප්‍රජාවන්ට සාධාරණ විසඳුමක් සහතික කරනු ඇති දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ කතාබවක් කිසිසේත් ම නොකෙරෙන බව යි. යුද්ධයෙන් පසු ඇති වූ ප්‍රසිද්ධ සංවාදයන් තුළ මෙම කාරණය ඊට හිමි නිසි වැදගත්කමින් යුතුව සාකච්ඡා නොවූ බව බොහෝ ජනමාධ්‍යවේදීහු ද නිරීක්ෂකයෝ ද විශ්වාස කරති.

දේශපාලනඥයින් මේ තාක් දක්වා ඇත්තේ එම සාකච්ඡාව න්‍යාය පත්‍රයෙන් පිටම කිරීමට ඇති අභිලාෂය යි. ඇත්ත වශයෙන් ම නම් පූර්ව මැතිවරණ දේශපාලන න්‍යාය පත්‍රය, 1977 සිටම රට පාලනය කළ බලවත් විධායක ජනාධිපතිධුරය අහෝසි කිරීම පිළිබඳ විවිධ පර්යාලෝකයන්ගෙන් පිරී තිබේ.

අන්තර් ජාතික දූත කණ්ඩායම මුණ ගැසුනු දේශපාලන පිරිස් සුළුතර ප්‍රජාවන්ගේ හදිසි අවශ්‍යතා පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට මැලිකමක් දැක් වූ අතර ඒවා විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කිරීමට වඩා අඩු වැදගත් කමක් ඇති කරුණු සේ සැළකූහ.

පාලක පක්ෂය සහ එහි සම්පතම මිතුරු පක්ෂ හැර අන් සියළු දේශපාලන කණ්ඩායම් විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කිරීමේ ව්‍යවස්ථාමය අරමුණට එකඟ වන නමුත් මේ වනාහි ව්‍යවස්ථාමය වෙනසක් සඳහා මූලිකත්වයන් ආරම්භ වූ කළ නොඑකඟතාවයන් ඉතා උග්‍ර විය හැකි කාරණයකි. ඊට හේතුව වන්නේ සීමාරහිත බලයක් ලැබිය හැකි පරිදි ජනාධිපති බවට පත් වන කිසිවකු කැමැත්තෙන් එම බලය අතහැරීමට ඉඩක් නැති බැවිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා ව්‍යවස්ථාව විසින් විධායක ජනාධිපතිධුරය වෙත අති මහත් බලයක් පවරන අතර එකී ධුරයේ බලය අවම කැරෙන ඕනෑම නීතියක් අවහිර කිරීමට තේරී පත්වන ජනාධිපතිවරයාට හැකියාව තිබේ. තවත් බාධකයක් විය හැක්කේ ව්‍යවස්ථාමය වෙනසකට අවශ්‍ය කරන පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙකක ඡන්ද බලය යි. වත්මන් මැතිවරණ ක්‍රමය සහ විවිධ පක්ෂ අතර ඇති දේශපාලන එදිරිවාද්‍යකම් සැලකිල්ලට ගත් විට කිසිදු සන්ධානයකට එම බලය ලබා ගැනීම දුෂ්කර ය.

3. නව ගැටුම් ලක්ෂ

මෑතකාලීනදේශපාලනවර්ධනයන්සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය ආවේණික ජවයකින් යුතුව ක්‍රියාත්මක වෙයි. ජනාධිපති රාජපක්ෂ සහ ජෙනරල් පොන්නසේකා අතර විරසකයක ඉඩකඩ මුලින් ම වාර්තා කළේ ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිපුර ම කියවන සති අන්ත ඉංග්‍රීසි පුවත් පතක් වන *සන්ඩේ ටයිම්ස්* ය. ඒ ඔක්තෝබර් 16 දා දේශපාලන විචාරයේ ය. ගෙවී ගිය සතියෙහි සිදු වූ වැදගත් සිදුවීම් ගණනාවක් වාර්තා කිරීමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවෙහි වඩාම අත්දැකීම් සහිත විචාරකයින් විසින් ලියනු ලබන මෙම දේශපාලන විචාරය මෙවැනි නිගමනයක් ඉදිරිපත් කළේ ය.

ආණ්ඩුවට යුද්ධය දිනා දීමෙන් පසු තමන් නොසළකා හැරියේ යැයි අසතුටට පත්ව සිටින ජෙනරල් පොන්නසේකා සමඟ විපක්ෂය සබඳතා ඇති කරගෙන ඇතැයි ආණ්ඩුවේ ඉහළ ම පිරිස් කල්පනා කරයි. බොහෝ දෙනෙකු සිතන්නේ ඔහුගේ ඇද වැටීමට හේතුව ඔහුගේ ම කතා සහ හැසිරීම බව යි. එමෙන් ම ආණ්ඩුව ද නොසන්සුන් වී තිබේ. රාජපක්ෂ ආණ්ඩුවේ ඉහළ තනතුරක් දරන්නකු කී පරිදි “ ඔහු ඇතුළත් බැරිය, නැතුළත් බැරිය”. ආණ්ඩුවේ ඉහළ තලයේ සිටින මෙම පිරිස් කල්පනා කරන්නේ විරුද්ධ පක්ෂයට ජෙනරල් පොන්නසේකා විපක්ෂයේ පොදු අපේක්ෂකයා කිරීමට එතරම් උනන්දුවක් නැති නමුත් රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරයේ දෙවන ධුරකාලය

සඳහා වන සූදානම අවුලකට පත් කිරීමට පමණක් ඔහු යොදා ගැනෙන බවත් ය.²

මෙම වාර්තාවට බරපතල ප්‍රතිවිපාක කිසිවක් ලැබුණේ නැත. එනමුත් එවැනි ම වාර්තාවක් සිංහල සති අන්ත ලංකා ඉරිදා පුවත්පත පළ කළ විට ප්‍රතිවිපාක ක්ෂණික විය. අපරාධ විමර්ශන අංශයේ (CID) නිලධාරීහු ඔක්තෝබර් 16 දා ලංකා ඉරිදා කර්තෘ වන්දන සිරිමල්වත්ත හමුවීමට පැමිණියහ. එකී වාර්තාවේ මූලාශ්‍ර විමසනු පිණිස සී.අයි.ඩී.යට පැමිණෙන ලෙස කළ ඉල්ලීමට ඔහු අවතත වූයේ නැත. පසුදා දෙවන වතාවටත් සී.අයි.ඩී. නිලධාරීන් ඔහු හමුවට පැමිණ කල ප්‍රශ්න කරනු ලැබීම පිණිස එහි යාම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඔහුට හැකියාවක් නොතිබුණි. ඔහු තෙපැයක් පුරා ප්‍රශ්න කිරීමකට ලක් විය.³

වැඩි දිනක් නොයා ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදා මාධ්‍ය ප්‍රකාශක බ්‍රිගේඩියර් උදය නානායක්කාර දේශපාලන හෝ පුද්ගලික ලාභ ප්‍රයෝජන තකා යුද හමුදාවේ සේවයේ නියතු නිලධාරීන්ගේ නම් යොදා ගැනීමට එරෙහිව අනතුරු හැඟවීමක් නිවේදනය කළේ ය. “දේශපාලනයේ යෙදී සිටින යම් යම් පුද්ගලයින්” එවැනි නම් “සමහර මුද්‍රිත සහ වෙබ් මාධ්‍යන්හි පදනමක් නැති ප්‍රකාශ පළ කිරීම පිණිස” යොදා ගනිමින් සිටින්නේ යැයි කියා සිටි එම නිවේදනය දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය සහ හදිසි නීති රෙගුලාසි බලාත්මකව පවතින බවටත් එවැනි ක්‍රියාවන්ට දඩුවම් පැණවීමට යුද හමුදා පණත ද බලසතු බවටත් අනතුරු හැඟවූයේ ය. යුද හමුදා නිල ඇඳුමෙහි සිටිය දී දේශපාලනය කිරීම තහනම් බව කියා සිටි එම නිවේදනය එවැනි පුද්ගල නම් “ව්‍යාජ වාර්තා” සඳහා යොදා ගැනීම “නඩු පවරනු ලැබීමට” හේතු විය හැකි බව ද කියා සිටියේ ය. මේ සම්බන්ධයෙන් “වහාම පියවර ගන්නා ලෙස” ආරක්ෂ ලේකම් නීති ආයතනයන්ට උපදෙස් දී ඇතැයි ද එය සඳහන් කළේ ය.⁴

“සමාජය අස්ථාවර කිරීම පිණිස වගකීමක් නැති වෙබ් අඩවි විසින් පළ කරනු ලබන අසත්‍ය ප්‍රවාක්ති” ගැන “අවදියෙන් සිටින්නැයි” මාධ්‍ය ඇමැති ලක්ෂ්මන් යාපා අබේවර්ධන කළ අනතුරු හැඟවීම ද ඒ පසුපසින් ම ආවේ ය. එවැනි වෙබ් අඩවි “තහනම් කිරීමට” වහාම පියවර ගනු ඇති බව ද ඔහු කියා සිටියේ ය. මෙවැනි වෙබ් අඩවි “ආණ්ඩුව සහ අනෙක් පාර්ශ්ව අතර විරසකයන්” ඇති කිරීමට ක්‍රියා කරන්නේ යැයි කී ඔහු එවැනි වෙබ් අඩවි පිළිබඳව මහජනයා දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් ආණ්ඩුව දියත් කරනු ඇතැයි ද කීය. ඔහුට අනුව මේ වනාහි “මාධ්‍ය මර්දනයේ පියවරක් නොව අසත්‍ය ප්‍රචාරයන්ගෙන් සමාජය රැක ගැනීමේ පියවරකි”⁵

මෙම දේශපාලන වර්ධනයට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් ජනාධිපති සහෝදර ආරක්ෂ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ කොළඹ පුවත්පතක් සමඟ කල සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී මෙසේ කීවේ ය. “ජනමාධ්‍යට ආණ්ඩුව විවේචනය කිරීමටත් විපක්ෂයට සහයෝගය දීමටත් අයිතිය ඇති නමුත් බොරු ප්‍රචාරය කිරීමට ඉඩ දිය නොහැකි ය”.⁶

මෙම සියළු කරුණු පෙන්නුම් කළේ අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය මත පදනම්ව තිබූ ජනාධිපති රාජපක්ෂ සහ පොත්සේකා අතර සබඳතාවය යුද්ධාවසානයෙන් පසු හදිසියේ ම ගැටළුකාරී සහ අවිශ්වාස සහගත වී ඇති බව යි. මෙම වර්ධනය ගැන කැරෙන ඕනෑම වාර්තාකරණයක් මාධ්‍ය සහ ලංකාණ්ඩුව අතර ගැටුමක උල්පත බවට වේගයෙන් පත් වෙමින් තිබුණි. එනමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම සිදුවෙමින් තිබූ දෙයක් වාර්තා කිරීම නිසා ජනමාධ්‍ය බිල්ලක් වශයෙන් පාවිච්චි කරන්නේ ය යන හැඟීම දුර්ලිප්ව රාජපක්ෂ රීජිය අසමත් විය. නොවැම්බර් 13වන දින ආරක්ෂ මංචල ප්‍රධානී තනතුරෙන් ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපිය පොත්සේකා විසින් රාජපක්ෂ වෙත යැවූ කල ජනමාධ්‍යයේ ගෙතීමක් ලෙස හුවා දැක් වූ කරුණ නිල සත්‍යයක් බවට පැමිණුණි.

පොත්සේකාගේ ඉල්ලා අස්වීම වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි බාර ගැනුන අතර වාරිත්‍රානුකූල සමුගැන්ම නොවැම්බර් 16වන දින නියම විය. එසේ වුවද මෙම අවස්ථාවට ක්‍රිඩිම හමුදාපතිවරුන් සහභාගි නොවීම කැපී පෙනුණි. උත්සවය වාර්තා කිරීමට නියමිත වූ ජනමාධ්‍යවේදීන් බොහෝ වේලාවක් පිටත රඳවා තැබුණු අතර ඔවුනට වාර්තා කිරීමට ලැබුණේ උත්සවයේ අවසානය පමණි.

ජනාධිපතිවරණ ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරය පක්ෂග්‍රාහී ලෙස වාර්තා කිරීම මගින් සිය අයිතීන් උල්ලංඝනය කැරෙන්නේ යැයි පෙත්සම් තුනක් පොත්සේකා දෙසැම්බර් 14වන දින ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් වගන්ති යටතේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට ඉදිරිපත් කළේ ය. ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව සහ ස්වාධීන රූපවාහිනී ආයතනය මෙන්ම එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම (ලේක්හවුසිය) මෙම පෙත්සම්හි සඳහන් කරනු ලැබ තිබුණි. මෙම ආයතන තුන තමාට අපහාස වන ප්‍රචාරය කරන්නේ යැයි පොත්සේකා සිය පෙත්සමෙහි කියා සිටී. මෙම ආයතන තුනේ ප්‍රධානීන් හැරුණ විට මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා ද පාලක සන්ධානය ද එහි වග උත්තරකරුවන් ලෙස සඳහන් කර තිබුණි.⁷

යුද්ධාවසානයේ සිට යුද්ධ ජයග්‍රහණයේ ප්‍රධාන සැලසුම්කරු ලෙස පෙනී සිටීම මගින් ලැබිය හැකි දේශපාලන වාසිය ලබා ගැනීමට ජනාධිපතිවරයා මහත් උද්යෝගයෙන් කටයුතු කර තිබේ. මෙම

ශ්‍රී ලංකා හමුදාව විසින් කරන ලදැයි කියන ඝාතන සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් පළකිරීම නිසා රතු පැල්ලම් ඇතිව එවන ලද තර්ජනාත්මක ලිපියෙහි පිටපතක් මුද්‍රිත ඔක්තෝබර් 25 වන දින සන්ධි ලිඛිත මුල් පිටුව (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

දේශපාලන රුස්වළල්ලට හානිකර විය හැකි කවර හෝ මාධ්‍ය වාර්තාකරණයක් දරුණු ප්‍රතිවිපාකයන්ට මුහුණ දීමට නියමිතව තිබුණි.

සැප්තැම්බර් 02 දා සිංහල භාෂා සති අන්ත පුවත්පතක් වූ ලංකා ඉරිදා ජනමාධ්‍යවේදීන් තිදෙනෙකු දකුණු ලංකාවේ දෙනියායේ දී අත් අඩංගුවට ගැනුණි. ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ යැයි දක්වන ලද ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට කිසිදු හේතුවක් නොදක්වන ලදී. මෙම අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදුවූයේ ජේෂ්ඨ ජනමාධ්‍යවේදියකු සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයකු වූ ජේ.එස්. තිස්සනායගම් එම නීතිය යටතේ ම විසි වසරකට බරපතල වැඩ ඇතිව සිර ගත කිරීම ආසන්නයේ ම වූ නිසා මෙම රඳවා තබා ගැනුණු ජනමාධ්‍යවේදීන් පිළිබඳව සැලකිය යුතු අන්තර් ජාතික අවධානයක් යොමු විය. වාර්තා වූ අන්දමට ජනාධිපතිවරයාගේ පවුල සිය ආදායමට නොගැලපෙන වස්තුව අත්පත් කර ගැනීමක් පිළිබඳව ගවේශනයක් පුවත්පත විසින් සැලසුම් කර තිබුණි.

යුද්ධය පිළිබඳව විශේෂයෙන් ම එහි අවසාන දවස් පිළිබඳව කැරෙන කවර හෝ හරිවැරදි බැලීමක් තදින් ම අපේක්ෂා කෙරුණු කරනු ලැබේ. යුද්ධයේ අවසාන දිනයන්හි දී කැරුණු බව පෙනෙන්නට තිබෙන සිවිල්

ජනයා වග විභාගයක් නැතිව යුද්ධයේ ඉලක්ක බවට පත් කිරීම අරභයා ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විවිධ අන්තර් ජාතික සංසදයන්හි දී බරපතල විවේචනයන්ට බඳුන් වී තිබේ. මෙකී විවේචනයන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විසින් මහත් අභංකාරයෙන් යුතුව ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබ ඇත. එපමණක් නොව යුද අපරාධ පිළිබඳ කවර හෝ අන්තර් ජාතික පරීක්ෂණයක් කිරීම ඉන්දියානු සහ චීන ආණ්ඩුවල සහයෝගය ලබා ගනිමින් මග හැරීමට ද ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව සමත් වී තිබේ.

කෙසේ වෙතත් අන්තර් ජාතික සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් බහු පාර්ශ්වීය ආයතනයන්ගේ සහාය ඇතිව වගවීම පිළිබඳ පිළිගත හැකි ක්‍රියාදාමයක් උදෙසා උද්ඝෝෂනය කරත්. ගැටුමෙහි අවසාන අදියරෙහි දී යුද්ධයේ දෙපාර්ශ්වය විසින් ම කරන ලද යුද අපරාධ වියහැකි සිදුවීම් ගැන සම්පූර්ණ අන්තර් ජාතික පරීක්ෂණයක් මානව හිමිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ කොමසාරිස්වරයා ඉල්ලා සිටියා ය. මේ අතර වාරයෙහි ම යුරෝපීය සංගමය, ජීඑස්.පී. ජලස් නම් වරණිය බදු සහනය දිගට ම භුක්ති විඳීමට නම් අවතැන් වූ දෙමළ ජනයා වහාම පුනරුත්ථාපනය කරන ලෙස අවධාරණය කරමින් ශ්‍රී ලංකාව අනුගමනය කළ යුතු අවම මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන් දක්වා සිටියා ය. යුරෝපා සංගමය විසින් කරන ලද මූලික පරීක්ෂණයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව වරණිය බදු සහනය ලබා ගැනීමට අයෝග්‍ය යැයි තීරණය කරන ලදුව ඊට පිළිතුරු බඳින සේ ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව දැන්වුවා ය. ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව ඊට පිළිතුරු බඳින ලදුව යුරෝපීය සංගමය දෙමසක් ඇතුළත සිය අවසන් තීරණයට එළඹෙනවා ඇත.⁸

වරණිය බදු සහනය ලබා දීමෙහි පූර්ව කොන්දේසියක් වශයෙන් ජනමාධ්‍ය නිදහස ආරක්ෂා කැරෙන අයෝමය සහතිකයක් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විසින් ලබා යුතු බව පිටුවහලෙහි ගත කරන ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍යවේදී කණ්ඩායමක් ඉල්ලා සිටියා ය.⁹

අමිහිරි ඇත්ත කතා කිරීම: ඝාතන විඩියෝව

ඉහත කී තත්ත්වය යටතේ හමුදා සෙබළු කණ්ඩායමක් විසින් උතුරෙහි දෙමළ යැයි කියූ පිරිසක් අමු අමුවේ ඝාතනය කරනු ලැබීමක් යැයි හඳුන්වන ලද විඩියෝ පටයක් මතු වූ කළ ශ්‍රී ලංකාවේ පාලක පිරිස් අතර මහත් ව්‍යාකූලත්වයක් හට ගත්තේ ය. එම විඩියෝව බ්‍රිතාන්‍යයේ වැනල් 4 නාලිකාව මගින් විකාශණය කරන ලදුව රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික අංශ පාඨල ලෙස එය නැරඹුනි. මෙම විඩියෝ පටය සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් මේතාක් නිල වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබ නැත. එවැනි ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විසින් එක එල්ලේ ම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන බව අන්තර්

ජාතික රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ප්‍රජාව හොඳින් ම දනී. එසේ වෙතත් යුද්ධයේ අවසාන අදියරෙහි යුද හමුදාවේ ක්‍රියාකාරිත්වය ගැන කැරෙන සම්පූර්ණ පරීක්ෂණයක් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිරූපයට හානියක් නොවනු ඇතැයි යන මෘදු යෝජනාව ඔව්හු ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවට ඉදිරිපත් කොට තිබේ.

මේ අතර මෙම විඩියෝ පටය “නිර්මාණය” කළේ යැයි ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව චෝදනා කළ පිටුවහලේ ගත කරන ජනමාධ්‍යවේදී කණ්ඩායම හඳුනා ගැනීමට එරට පොලීසියේ සහාය ලබා ගන්නැයි ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව ජර්මනියේ සිය තානාපති කාර්යාලයට නියෝග කළේ ය.

ආණ්ඩුවේ ව්‍යාකූලතාවය යම් දුරකට පෙන්නුම් කරමින් රාජ්‍ය පාලිත සන්ඩේ ඔබ්සෝවර් පත්‍රය විඩියෝ පටය “සහමුලින් ම ව්‍යාජ” යැයි විශේෂඥයින් කියන බවට වූ දීර්ඝ වාර්තාවක් පළ කළේ ය.¹⁰ ව්‍යාජ නිර්මාණයක් යැයි කී විඩියෝ පටය බෙදා හැරීම පිටුවහලේ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ උසිගැන්වීමක් ලෙස එහි දක්වන ලදී. එම වාර්තාව කියා සිටියේ ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව විඩියෝ පටයේ ආරම්භය සෙවීමටත් එය බෙදා හරින ලද ජනමාධ්‍යවේදී කණ්ඩායමේ විශ්වසනීයත්වය සෝදිසි කිරීමටත් පරීක්ෂණයක් කරන බව යි.

ඔක්තෝබර් 18 දා “සත්‍ය ද අසත්‍ය ද” නමින් සිය මුල් පිටුවෙහි සන්ඩේ ලීඩර් පුවත් පත මෙසේ වාර්තා කළා ය:

වාර්ගික දෙමළ පුද්ගලයන් ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදා ඇදුම් හැඳගත් මිනිසුන් විසින් ඝාතනය කරනු ලැබීමක් යැයි කියන දර්ශන රූගත් විඩියෝ පටය පිළිබඳ හෙළිකැරෙන වාර්තාවක් එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවට බාර දී තිබේ. අධිකරණ සේවාවන් පිළිබඳ විශේෂඥ (එක්සත් ජනපද) සමාගමක් විසින් සිය මූලික වාර්තාවෙහි දක්වා ඇත්තේ විවාදාත්මක වැනල් 4 විඩියෝ පටයෙහි ශ්‍රව්‍ය හෝ දෘශ්‍ය අංශයන්හි කිසිදු වෙනස් කිරීමක් හෝ සංස්කරණයක් කර නැති බව යි.¹¹

ඔක්තෝබර් 22වන දින සන්ඩේ ලීඩර් හි ජේෂ්ඨ මාධ්‍යවේදිනියක වන එම වාර්තාව ලියූ මුත්සා මුස්ටාක් සහ එහි කතුවරිය වන පෙඩරිකා ජැන්ස් වෙත ලැබුණු එක හා සමාන ලිපි දෙකකින් ලිවීම නතර නොකළ හොත් මරා දමන බවටත් පෙති ගසන බවටත් තර්ජනය කෙරුණි.¹² සන්ඩේ ලීඩර් කළමණාකරනය එම ලිපි දෙක අත් අකුරු විශේෂයකට විශ්ලේෂනය පිණිස ඉදිරිපත් කළා ය. මෙම අත් අකුරු ජනවාරි 08 දා ඝාතනය කරනු ලැබීමට පෙර සන්ඩේ ලීඩර් හි ආරම්භක කතුවරයා වූ ලසන්ත වික්‍රමතුංග ලද අවසාන තර්ජනාත්මක ලිපියේ අත් අකුරු හා සමානත්වයක් දක්වන බව එම විශ්ලේෂනයෙන් හෙළිදරව් විය.

ඔක්තෝබර් 25වන දින ලිපියක් පළ කරමින් සන්ඬේ ලීඩර් මෙම කාරණය දක්වා සාතනය කරන ලද සිය කතුවරයාගේ සංස්කරණ ආදර්ශ පාඨය අනුගමනය කිරීම නිසා එය මුහුණ පෑ අනේක තර්ජනයන් ද වාර්තාවක් සේ පළ කළා ය. ය. මෙම තර්ජන ලැයිස්තුවට ආරක්ෂ ලේකම්වරයා වගකිව යුතු වූ යුද ගුවන් යානා මිල දී ගැනීමකට අදාළව 2006 පළකරන ලද ලිපි පෙළකට එරෙහිව ඔහු විසින් පවරන ලද නඩුව ද ඇතුළත් විය. සන්ඬේ ලීඩර් පුවත්පතට එරෙහිව ආරක්ෂ ලේකම්වරයා විසින් එක දිනට පවරණ ලද නඩු පිළිබඳව මෙම වාර්තාවේ වෙනම සඳහන් වෙයි. එසේ වතුදු මෙලෙස හුදෙක් ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගේ නම එම වාර්තාවෙහි සඳහන් කිරීම හේතුකොට ගෙන සන්ඬේ ලීඩර් පුවත් පත ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියනයක වන්දියක් ඉල්ලා නීති නිවේදනයක් ලද බව සඳහන් කළ යුතු ය.¹³

සරණාගත තත්ත්ව ආවරණය: නිහඩබාවයේ ක්ෂේත්‍රය

මෙම දූත කණ්ඩායම හමු වූ මාධ්‍ය වෘත්තිකයෝ කැපී පෙනෙන අවස්ථා දෙක තුනක් හැර උතුරෙහි රුදවුම් කඳවුරුවලට ගාල් කරන ලද අභ්‍යන්තරව විතැන් වූ සරණාගත පිරිස් පිළිබඳව සාධාරණ සහ විශයමූල වාර්තාකරණයන් විරල වූ බව පිළිගත්හ. පොදු වශයෙන් මෙම වාර්තාකරණය අරභයා මාධ්‍ය විසින් පෙන්නුම් කරන ලද අවධානය විවිධ පරාසයක් ගත්තේ ය. වඩාම උනන්දුවක් පෙන්වූයේ දෙමළ පුවත්පත් ය. ඉංග්‍රීසි පුවත්පත් ඊට අඩුවෙන් ද සිංහල පුවත්පත් අවම වශයෙනුත් ය. මෙහිලා ඉතාම අනලස් වාර්තාකරණය කරණ ලද්දේ බොහෝ විට කඳවුරු ගත මූලාශ්‍රයන් නිර්නාමික වාර්තාකරුවන් ලෙස යොදා ගත් නව උදයන් සමාගම විසින් යාපනයේ සහ කොළඹ පළ කරන උදයන් සහ සුදර් ඕලි පුවත්පත් විසින් බව දැන ගන්නට තිබුණි.

සැප්තැම්බර් 06දා කලාපයෙහි පළ කළ විශිෂ්ඨ වාර්තා දෙකක් මගින් සන්ඬේ ටයිම්ස් පුවත්පත මුදල් ගරා ගැනීම පිණිස මානුෂීය වේදනාවන් සුරාගෙන කෑමට ගිජුකමක් දැක් වූ ආණ්ඩුවේ නිලධාරීන් විසින්

2008 ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය නිදහසේ දූත කණ්ඩායමට අදහස් දක්වන ලසන්ත වික්‍රමතුංග (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

කරගෙන යනු ලබන මානව කුට්ටනය සහ ජාවාරම් සඳහා සරණාගත කඳවුරු තෝතැන්නක් වී ඇති සැටි පෙන්වා දුන්නා ය.¹⁴ එනමුත් මෙම වැදගත් හෙළිදරව් වාර්තාවට දායකත්වය සැපයූ මාධ්‍යවේදීන් කියා සිටියේ සිංහල භාෂා පුවත්පත් විසින් දක්වන ලද නොතකා හැරීම නිසා එහි බලපෑම අවම වූ බව යි. මෙම වාර්තාවට නොසැහෙන ලෙස දායක වූ වචනියාවේ සහ මන්තාරමේ විශේෂ වාර්තාකරුවන් දෙදෙනාගේ නම් පවා වාර්තාවට නොයොදා තිබීම විසින් පවතින තත්ත්වය මොනවට කියාපායි.

අගෝස්තුවේ දී සහ ඔක්තෝබරයේ දී කඳවුරු ප්‍රදේශයන්ට ඇද වැටුනු ධාරානිපාත වර්ෂාවන්ගෙන් පසු ඇති වූ අපවිත්‍රතාවයේ සහ පීඩාවේ තොරතුරු ජාතික සහ අන්තර් ජාතික මට්ටමින් දැනුවත් කරමින් සරණාගත කඳවුරු තත්ත්වය පිළිබඳ ඉතා විස්තරාත්මක ප්‍රථම වාර්තාකරණයන් පළ වූයේ පුරවැසි මාධ්‍ය වෙබ් අඩවියක් වන ග්‍රවින්ඩ්ස්විච් ය. එම වාර්තාකරණයට ම අනුබද්ධව කඳවුරු තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය සැලකිල්ල කොතරම් ද දක්වන තියුණු විචාරයක් ද පළ කෙරුණි:

සම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය මෙම විවාදයට ඇතුළත් වී ද? මෙම සරණාගත පිරිස්හි ඉරණම අරභයා අයෝමය ග්‍රහණයක් පවත්වා ගන්නා ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශයේ අංහකාරයෙන් උමතු වූවන්ගේ සැලසුම් ප්‍රශ්න කරන ලද්දේ සම්ප්‍රදායික මාධ්‍යයේ කවරකු විසින් ද? තණනිල්ලේ කැරෙන ක්‍රිකට් තරඟ විස්තර ඒ

මෙහෙතෙම ම ලබා දීමට කිසිවිටක අසමත් නොවන සියළුම එස්.එම්.එස් පුවත් සේවා මැණික් පාම් කඳවුරට ඇද හැලුනු වර්ෂාව වාර්තා කිරීමට දින තුනක් බලා සිටියෝ ය. ගංවතුර පුවත ඊට පසු දා පළ කළේ දෙමළ පුවත් පත් පමණි. පසුගිය සඳුදා සිංහල භාෂා සති අන්ත පුවත්පත් සරණාගතයින්ගේ බේදජනක තත්ත්වය කිසිදු මුල්පිට වාර්තාවක් පළ කිරීමෙන් තොරව නොසලකා හැර තිබූ සැටි ලැජ්ජා සහගත ය. මෙය සිදුවූයේ කඳවුරු වැසිකිළි උතුරා යන බව, කුඩාරම් බිම මඩ ගොහුරු සහ තෙතබරිත වී ඇති බව, සරණාගතයින් එක දිගට ම තෙත ඇඳුම්පිටින් ම සිටින බව, කෑම පිසීමට වියළි දර නොමැති බව, සමහර කුඩාරම් පියස් සුළගට ගසාගෙන ගොස් ඇති බව සහ එළඹෙන මෝසම් වැසි සමඟ ඇතිවිය හැකි සෞඛ්‍ය සහ සුවසේවා තත්ත්වයන් පිළිබඳ මහත් අවධානයක් යොමුව ඇති බව නැවත නැවත වාර්තා වීමෙන් ද පසුව ය. අලස සම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය විසින් වසා දමනු ලැබූ දකුණේ ජනයා මෙකී සරණාගතයින් විඳවන ඇත්ත තත්ත්වය දන්නේ ම නැත. කණගාටුදායක ලෙස නිව උදාසීනත්වයේ ප්‍රකාශනයක් වෙමින් දකුණ මෙම තොරතුරු සොයා දැන ගැනීමට හෝ ඉල්ලා සිටීමට හෝ උනන්දුවක් පෙන්වන්නේ ද නැත.¹⁵

ප්‍රධාන ධාරාවේ මාධ්‍ය බොහොමයකට සරණාගත තත්ත්ව ආවරණය පැහැදිලිව ම නිශ්ශබ්දතාවයේ වපසරියක් විය. නොවැම්බරයේ දී කඳවුරු විවෘත කිරීමෙන් සහ කඳවුරුගතව සිටි සමහර පිරිස් සිය

ගම්-රට බලා යෑමෙන් පසුව ද ප්‍රධාන ධාරාවේ මෙම නොතකා සිටීම දිගට ම පැවැතියේ ය. නිහඬතාවය වර්ධනයවත් ම සිය ජීවිතය නැවත ගොඩ නැගීමේ බාරදුර කාරිය අරඹනු පිණිස සිය ගම්-රට බලා ගිය නිදහස් කරන ලද සරණාගතයින් ගණනාවකගේ ඉසව් සොයා ගනිමින් ග්‍රවින්ඩ්විච්ස් තවත් වාර්තාකරණයක් පළ කළේ ය:

අප දකින්නට කැමැති හෝ සාමාන්‍යයෙන් විශ්වාස කරන පරිදි මෙම සරණාගත ජනයාට ආපසු පැමිණීම සතුවට කරුණක් ම නොවේ. මන්ද යත් බොහෝ පවුල් හි වැඩ කළ හැකි පිරිමින් හෝ ගැහැණුන් නැති නිසා ය. එක්කෝ ඔවුන් යුද්ධයේ දී හෝ ඊට පෙර හෝ මරා දමන ලද නිසා ය. නැත්නම් බලහත්කාරයෙන් රැගෙන ගොස් හෝ රඳවා තබාගෙන හෝ ඇති නිසා ය. බොහෝ පවුල් ඉතා ලාබාල දරුවන් සහ වයස්ගතවූවන් පමණක් බවට පත්ව ඇති සැටි අපි දුටුවෙමු. කිසිදු මූලික පහසුකමක් (එනම් යෝග්‍ය වාසස්ථාන, රෝහල්, ප්‍රවාහණය, පාසැල්, පානීය ජලය, විදුලිය, සහ

කවර ආකාරයක හෝ ජීවන මාර්ගයක්) නැති සහ ගමනාගමනයේ මූලික අයිතිය අහිමි කරන ලද මෙම සරණාගතයින්ට ආපසු පැමිණීම යන්නෙන් කුමක් අදහස්වේ දැයි අප කල්පනා කරනු වටී.¹⁶

4. වගවීම සහ සමගි සමාදානය: අතීත බල දුර්භාවිතයන්

ලසන්ත වික්‍රමතුංග ඝාතනය

සිය ආවේණික උද්ඝෝෂණික ශෛලිය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාම ප්‍රසිද්ධියට ලක් වූ ජනමාධ්‍යවේදියකු බවට පත් ලසන්ත වික්‍රමතුංග මහ දවාලෙහි ඝාතනයෙන් ඇරඹී 2009 වර්ෂය එම අපරාධය පිළිබඳ කිසිදු විසඳුමකින් තොරව අවසන් විය. ලිඩර් ප්‍රකාශන ආයතනයේ සභාපති ලසන්ත වික්‍රමතුංගගේ සහෝදර ලාල් වික්‍රමතුංග කියන්නේ උදාසීනත්වය සහ නොසැලකිල්ල පිළිබඳ කතාවකි. “සෑම දෙසතියකට වරක්ම නඩුව කතා කරනවා, ඒත් වරදකරුවන් හඳුණා ගැනීමෙහිලා කිසිදු ප්‍රගතියක් නැහැ”

මූලික පරීක්ෂණයේ දී දැකගත හැකි වූ බොහෝ දුබලතා නඩු විභාගයෙහි තවමත් එලෙස ම දැකිය හැකි ය. නඩු විභාගය පැවැත්වෙන ගල්කිස්ස මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට ඝාතනයේ මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාව තව ම ඉදිරිපත් කර නැත. නඩු විභාගය කෙරීගෙන යන්නේ මරණයේ හේතුව වෙඩි තැබීමක් ය යනුවෙන් ඝාතනය සිදුවූ වහාම පවත්වන ලද මහේස්ත්‍රාත් පරීක්ෂණයේ දී එළඹී නිගමනය උඩ ය. දරුණු ලෙස තුවාල ලද ලසන්ත වික්‍රමතුංග ජනවාරි 08වන දින කලුබෝවිල රෝහලට ගෙන ආ අවස්ථාවේ දී ඔහු පරීක්ෂා කළ වෛද්‍යවරුන්ගේ නිගමනය මීට වෙනස් බව විශ්වාසවන්ත සාක්ෂි කියාපායි. වික්‍රමතුංග පවුලේ සංවේදීතාවයන්ට ගරුකරමින් මෙම වෙනස්කම් මෙම වාර්තාවේ සඳහන් නොකෙරේ. ලබාගත් තොරතුරු මත අන්තර් ජාතික දූත කණ්ඩායම විශ්වාස කරන්නේ මෙම ඝාතනය පිළිබඳ තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය සහ ආරක්ෂ බලධාරීන් අත ඇති බවත් තවම ඒවා ප්‍රසිද්ධ කර නැති බවත් ය.

මෙම ඝාතන පරීක්ෂණයේ වැදගත් සොයා ගැනීමක් අතලග යැයි ජනාධිපතිවරයා කියා සිට දෙදිනකට පසු එනම් ජනවාරි 29දා පොලීසිය ත්‍රිරෝද¹⁷ කුලී රථ රියදුරන් දෙදෙනකු අත් අඩංගුවට ගත්තේ ය. ඝාතනය කරන ලද අවස්ථාවේ දී වික්‍රමතුංග අත තිබූ ජංගම දුරකථනය එළෙස අත් අඩංගුවට ගැනුනු ඉන් එක් අයකු වෙත තිබුණි. දෙවැන්නා ඔහුට මෙම දුරකථනය ඔහුට විකුණූ තැනැත්තා ය.

අත් අඩංගුවේ සිටින එකම තැනැත්තා වන බී. සුගත් පෙරේරා සමහර විට වික්‍රමකූංග රෝහල කරා ගෙන යන අවස්ථාවේ දී ජංගම දුරකථනය සොරකම් කරන්නට ඇතැයි කියනු ලැබේ. මෙම වාර්තාව අවසන් කැරෙන මේ අවස්ථාවේ දී පෙරේරා තවම සිටින්නේ අත් අඩංගුවේ චෝදනා නැතිව ය. ඔහුට එදිරිව නැගිය හැකි ලොකුම චෝදනාව වන්නේ සොරකම් බව විශ්වාස කැරේ.

24වන වරට නඩු විභාගය පැවැති නොවැම්බර් 13දා පෙරේරාගෙන් ප්‍රශ්න කරනු ලැබීමේ දී කිසිදු වැදගත් තොරතුරක් ලැබී නොමැති බව පැමිණිලිකාර පොලීසිය පිළිගත්තේ ය. පෙරේරා නොවැම්බර් 26දා දක්වා අත් අඩංගුවට යැවූ ප්‍රධාන මහේස්ත්‍රාත්වරයා පරීක්ෂණයේ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් එදිනට ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියෝග කළේ ය.

ඊළඟ නඩු විභාගය දා වික්‍රමකූංග පවුල වෙනුවෙන් පෙනී සිටින නීතිඥවරයා පොලිස් පරීක්ෂණය ගැන සිය අසතුව පළ කොට මෙම පරීක්ෂණය අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට (සී.අයි.ඩී) බාර කරන සේ අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. පැමිණිලිකාර පක්ෂය කියා සිටියේ පෙරේරා මෙම දුරකථනය ලබා ගත්තේ කෙසේදැයි සොයා දැන ගැනීමට පරීක්ෂණ කටයුතු කෙරෙමින් ඇති බවයි. මෙම පරීක්ෂණය සී.අයි.ඩී.සී. විසින් බාර ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළම පොලිස් නිලධරයා වන පොලිස්පති විමසන සේ අධිකරණය පැමිණිල්ලේ නීතිවේදියාට උපදෙස් දුන්නේ ය. දෙසැම්බර් 10දා පොලිස්පති නියෝගයක් අනුව මෙම පරීක්ෂණය සී.අයි.ඩී. යට පවරන ලදී.

ඇත්ත වශයෙන් ම නම් නඩු විභාගය, ඝාතනය ගැන මූලික පරීක්ෂණය පැවැත් වූ තැනින් ඉදිරියට ගොස් නැත. එම අවස්ථාවේ දී වික්‍රමකූංග වැන්දඹුව වන සොනාලි සමරසිංහ අවශ්‍ය නම් අන්තර් ජාතික චෝභාරික විශේෂයින්ගේ ද සහාය ඇතිව පරීක්ෂණය සී.අයි.ඩී.යට බාර දෙන සේ ඉල්ලා සිටියා ය. ඝාතනයෙන් සතියක් ඇතුළත කරන ලද ඇයගේ මෙම ඉල්ලීම පෙරවාරි 18වන දින නඩු විභාගයේ දී ද කරනු ලැබුණි. මාර්තු 15වන දින ජනාධිපතිවරයාට

සාද්දල ජයන්තට එල්ල වූ කුරිරු ප්‍රහාරයට විරුද්ධව කොළඹ පැවැති ජනමාධ්‍ය උද්ඝෝෂනය (ජායාරූපය: නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය)

ලිපියක් යැවූ ඇය ඔහු සහ ඔහුගේ ඇමැතිවරුන් විසින් මෙම ඝාතනය අරභයා යුක්තිය ඉටු කරන බවට දෙන ලද පොරොන්දු සිහිකැඳවූවා ය.¹⁸

වික්‍රමකූංග ඝාතනය ජනවාරි මාසයේ දී මාධ්‍ය මත පතිත වූ දරුණු ප්‍රහාරයන් තුනකින් අතිශය සාහසික වූ ප්‍රාහාරය විය. අනෙක් ප්‍රහාර දෙක නම් සිරස රූපවාහිනී ජාලයට එල්ල වූ ගිනි බෝම්බ ප්‍රහාරය සහ පොදු වශයෙන් ආණ්ඩුවේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලතාවයක් දැක් වූ සිංහල සති අන්ත රිවීර පුවත්පතෙහි කර්තෘ උපාලි තෙන්නකෝන්ට එල්ල වූ පිහි ඇනුම් ප්‍රහාරය යි. පිහි ඇනුම මාරාන්තික නොවූනි. ප්‍රහාරයෙන් ටික දිනකට පසු තෙන්නකෝන් රට හැර ගිය අතර මෙම ප්‍රහාරයන් තුනම සම්බන්දයෙන් දඬුවමක් දීමක් මේ තාක් සිදුව නැත.

ජනවාරිය මාධ්‍ය ප්‍රජාව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ බලධාරීන් අතර පැවැති දීර්ඝ ගැටුම්කාරී තත්ත්වයෙහි හැරවුම් ලක්ෂයක් විය. එල්.ටී.ටී.ඊ.යට එරෙහිව යුදබිමේ මහා දිනුම් ලද ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව සිටියේ ජයග්‍රාහී මානසිකත්වයක ය. පසුගිය විසිපස් වසර පුරා ම එහි ප්‍රබලත ම ප්‍රතිවාදියා වූ කැරලිකාර එල්ටීටීඊ ය පසුබසිමින් තිබුණි. ඒ වන විටත් හැකිලෙමින් තිබූ විසංවාදය සඳහා අවකාශය දැන් ඉක්මණින්ම වැසී යාමට නියමිත විය.

ජනවාරියේ සිට තෝරාගත හැකිව තිබූ පහසුතම ජීවිතාරක්ෂාව වූ විදේශගත වීම ශ්‍රී ලංකාවේ පරසිඳු ජනමාධ්‍යවේදීන් බොහෝ ගණනාවක් විසින් තෝරා

ගෙන තිබුණේ රටින් පිටව තමන් සහ සිය පවුල් දිගු කළක් ජීවත්වනු ඇත්තේ කෙසේදැයි අදහසකින් තොරව ය.

එසේ රටහැර ගිය අය අතර ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනයට අනුබද්ධ නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ (FMM) හිටපු කැඳවුම්කරු සුනන්ද දේශප්‍රිය සහ ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ සංගමයේ (SLWJA) හිටපු සභාපති සනත් බාලසූරිය ද විය. දෙදෙනා ම ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයන් වෙති. ජූනි 27වන දින දේශප්‍රිය එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය ඉදිරියේ පෙනී සිට ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කළා ය. එකවරම රජයේ මාධ්‍ය ද විවිධ රජයේ ප්‍රකාශකයින් ද ඔහුට එරෙහිව අක්‍රෝශ පරිභව ව්‍යාපාරයක් මුදා හැරියෝ ය. දේශප්‍රියගේ ප්‍රකාශය අඩංගු විඩියෝ පටය “ද්‍රෝහියා සුනන්ද දේශප්‍රිය එ.ජා. මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ දී බේගල් දෙසා එල්.ටී.ටී.ඊ.ට්.සට සුදු හුණු ගායි” යන මැයෙන් යු ටියුබ් නම් විඩියෝ හුවමාරු වෙබ් අඩවියට ඇතුළත් කරන ලදී.

මැයි 28වන දින පොලිස්පති රාජ්‍ය පාලිත අයි.ටී.එන්. රූපවාහිනී නාලිකාවෙහි පෙනී සිටිමින් “මාධ්‍යවේදීන් ගණනාවක් විශේෂයෙන් ම සිංහල මාධ්‍යවේදීන් එල්.ටී.ටී.ඊ.ට්.සෙන් වැටුප් ලබා කැරලිකාර ක්‍රියාවන්ට දරුණු ලෙස සහාය දක්වා තිබෙනවා,” යැයි කී බව ඩේලි මිරර් පුවත්පත වාර්තා කළේ ය. ඔහු කියා සිටියේ මෙම පුද්ගලයින් පිළිබඳව පොලිසිය බොහෝ දේ දන්නා නමුත් එම කරුණු හෙළි නොකරන්නේ එමගින් පරීක්ෂණයට බාධා විය හැකි නිසා බව ය. ඔවුන් සිය උතුම් වෘත්තීය පාඨා දුන්නා” කී පොලිස්පති ජයන්ත වික්‍රමරත්න මෙසේ ද කීය: “ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාවට එරෙහිව විකෘති කළ වැරදි වාර්තා ඉදිරිපත් කළා පමණක් නොවයි, මුදල් සහ විදේශ සංචාර වැනි අනෙක් වාසිකතා වැඩ කළා”

රාජ්‍ය පාලිත විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගනිමින් ඉහළ තනතුරු දරණ පුද්ගලයින් විසින් දේශප්‍රියට එරෙහිව එල්ල කරන ලද ප්‍රහාරයන් මෙපමණක්ම නොවේ.

පෝද්දල ජයන්තට එල්ල වූ ප්‍රහාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ මාධ්‍යවේදියකු සහ ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයකු වූ පෝද්දල ජයන්ත පෙබරවාරි මාසයේ දී රට හැර ගිය මාධ්‍යවේදීන්ගෙන් අයකු විය. ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය පත්‍රකලාවේදීන්ගේ සංගමයේ ලේකම් වශයෙන් තමන්ට පැවැරී තිබූ වැදගත් සංවිධානාත්මක වගකීම් ඉටු කරනු පිණිස තෙසනියකට පසු ඔහු යළි සිය රට පැමිණියේ ය. නියමිත කාලයක් තුළ දී ප්‍රයෝජන ගන්නා බවට වූ කොන්දේසියකට

යටත්ව ලබා ගත් කොළඹ වටිනා බිම්කඩක සංගමය ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකරමින් තිබුණි. එම කාල සීමාව අවසානවීමේ ආසන්නයට ම පැමිණ තිබූ අතර නොවැම්බරයට පෙර ගොඩනැගිල්ල නිම නොකළේ නම් ඉඩම් ඔප්පුව අවලංගු වීමට ඉඩ තිබුණි.

ජූනි 01වන දින සවස සිය නිවස කරා වූ අවසාන සැතපුම පා ගමනින් යනු පිණිස ජයන්ත කොළඹ, නුගේගොඩ ඇඹුල්දෙනිය හන්දියෙන් බසයෙන් බැස්සේ ය. ඔහු වංගුවෙන් මතුවත්ම නතර කොට තිබූ සුදු වෑන් රථයකට ඇද දමා ගැණුනි. හිස් ආවරණයකින් මුහුණ වසා හිරකර වාහනයේ බිම දිගට බැවූ ඔහුගේ දෑත් පිටුපසට හිර කෙරුණි. “මුගේ කකුල් කඩපන්” කියනු ඔහුට ඇසුණි. ඔහුගේ මුව තදකර බඳින ලදුව ප්‍රහාරයන් එල්ල වන්නට පටන් ගත්තේය. ඔහුට සිහි මුර්ජා විය.

සිහිය ලද ඔහු මුඛවාඩම ඉවත් කොට ගෙන සහාය පතා කෑ ගැසුවේ ය. තමා කාණුවක සිටින බව ඔහුට දැණුනි. ජනයා වට වූ නමුත් සහාය දීමට බිය විය. ක්‍රීරෝද කුලී රථයක් නතර කරන ලදුව එහි මගියෝ ඔහු හඳුණා ගත්හ. කොළඹ ජාතික රෝහලට ගෙන යන ලද ඔහුට වහාම ප්‍රතිකාර ලබා දෙන ලදී. ඔහුට ඉහළම ප්‍රතිකාර ලැබෙන බව සහතික කිරීමට රෝහල් අධිකාරීවරයා මැදිහත් විය. ජයන්තගේ එක් පාදයක් දරුණු ලෙස බිඳ දමන ලද්දේ ජීවිතකාලය පුරා ම අංගවිකල්පයක් සේ පැවැතීමට බොහෝ ඉඩ තැබෙන පරිදි ය. අනෙක් පාදයට ද හානි සිදු කරන ලද මුත් නමුත් එය බරපතල නොවීය. දූත කණ්ඩායම හමු වූ අවස්ථාවේ දී ඔහු සුවය ලබමින් සිටියේ ය. කායික දුබලවීම නොසළකා ඔහුගේ ජීවගුණය ඉහළ මට්ටමක පැවැතුණි.

දූත කණ්ඩායමට අදහස් දැක්වූ අනෙක් මාධ්‍යවේදීහු අවශ්‍ය ම අවස්ථාවන්හි දී ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව පතා කැරුණු ජයන්තගේ දායකත්වය ඉහළින් අගය කළහ. ජයන්ත මුහුණ දුන් ප්‍රහාරය දරුණු අපරාධයක් සේ සියළු ජනමාධ්‍යවේදීහු සළකති. සිය ධෛර්‍යමත් බව නිසා ජයන්ත මුහුණ දුන් දරුණු ප්‍රතිවිපාකයන්ගෙන් ඔහු රැක ගැනීමට නොහැකි වීම අරභයා මහත් පශ්චාත්තාපයක් කොළඹ මාධ්‍ය ප්‍රජාව තුළ දැක්ක හැකි ය.

ජයන්තගේ පැහැදිලි මතකය වන්නේ තමා ප්‍රසිද්ධ පාරක දී පැහැරගත් සහ මාග ප්‍රහාරයකට ලක්කළ පිරිස ආධුනිකයන් නොවන බව ය. පළපුරුද්දකාරයින් වූ ඔවුහු සිය රාජකාරිය හොඳින් දැන සිටියහ.

පසුගිය සැප්තැම්බරයේ දී ජයන්ත ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය පත්‍රකලාවේදීන්ගේ සංගමයේ සභාපති වශයෙන් නිතරගයෙන් තේරී පත් විය. අනතුරුව ඔක්තෝබර් 02 දා සංගමයේ කොළඹ නිත්‍ය කාර්යාලය නිල වශයෙන් විවෘත කිරීමට ඔහු සහභාගි විය. පසු

දා අංකය සැඟ වූ ජංගම දුරකථනයකින් ඔහුට ලැබුණ ඇමතුමකින් අසා සිටියේ නැවත වරක් වැඩ පටන් ගත්තේ දඬුවම අමතක වී ඇති නිසා ද කියා ය. ජනාධිපති සහ ජෙනරල් පොත්සේකා අතර ගැටුම වාර්තා කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉරිදා ලංකා පුවත්පතෙහි කර්තෘ ප්‍රශ්න කිරීමට කැඳවූ අවස්ථාවෙහි එම පුවත්පතෙහි සහයකුට ජයන්ත නොනිල වශයෙන් කතා කර සිය සැලකිල්ල දැන් වූයේ ය. ඔහුගෙන් නොවිමසා එය පුවත්පතෙහි පළ කරන ලද අතර නැවත දුරකථන තර්ජනයක් ලැබුණි.¹⁹

දැනට රට හැර ගොස් සිටින පෝද්දල ජයන්ත, බිරිඳ සහ දියණිය නොවැම්බර් මාසයේ සිය නිවසේ දී (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

මේ අතර වාරයේ ලංකා නිවිස්වේබ් අඩවිය පුවතක් පළ කරමින් කියා සිටියේ මැන කාලයෙහි මාධ්‍යවේදීන් සමඟ කළහකාරී ගැටුම් ඇතිකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් කුප්‍රසිද්ධ රජයේ ඇමැතිවරයකු වන මර්වින් සිල්වා ලසන්ත වික්‍රමතුංග ආභාතයෙහි සහ ජයන්තට පහරදීමෙහි වගකීම බාර ගත් බව යි.²⁰ වාර්තා වූ පරිදි සිය මැතිවරණ ආසනයේ ප්‍රසිද්ධ රැස්වීමක කතා කරමින් සිටි සිල්වා මේ ප්‍රකාශය කරන ලද්දේ තමා සමඟ විරසකයක පැටලී සිටි ප්‍රාදේශීය සභාවේ දේශපාලඥයින්ට තමන්ට කළ හැකි වැඩ ගැන අනතුරු හැඟවීමට ය. පසුව මෙම වාර්තාව ප්‍රතික්ෂේප කළ සිල්වා වෙබ් අඩවියේ විශ්වසනීයත්වය ප්‍රශ්න කරමින් සිහි බුද්ධිය ඇති මිනිසෙක් මිනීමරුමක වගකීම පිළිගන්නේ දැයි විමසා සිටියේ ය.²¹

එසේ නමුත් ශ්‍රී ලංකාවෙහි සිල්වා ප්‍රසිද්ධ වී සිටින්නේ කුපිතකාරී ප්‍රකාශ කිරීමට නොපසුබටවන මුත් පසුව ඒවා තමන්ට සම්බන්ධ නැතැයි කියන දේශපාලනඥයකු ලෙස ය. ඇත්ත වශයෙන් ම නම් එම සම්මුඛ සාකච්ඡාවේ දී ඔහු පාවිච්චි කරන යෙදුම්, මාධ්‍ය සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ අපහාසාත්මක ප්‍රකාශ සහ ජනමාධ්‍යවේදීන් මුහුණ පෑ බොහෝ ප්‍රහාර බටහිර රටවල දේශපාලන රැකවරණ ලබා ගැනීම පිණිස ජනමාධ්‍යවේදීන් විසින් ම නිර්මාණය කර ගත් ඒවා බව කියා සිටීම මගින් ජනමාධ්‍ය වෘත්තීය කෙරෙහි ඔහුගේ ආකල්පය පිළිබඳ කිසිදු ව්‍යාකූලත්වයක් ඉතිරි කරන්නේ නැත.

ඔහුගේ වාචික සහ කායික ප්‍රහාරයන්ගේ නිරන්තර ගොදුරක් බවට පත් ප්‍රවාන්ති නාලිකාවක් විසින් 2008

නොවැම්බරයේ දී නීති විරෝධී රංචු ගැසීම, පහරදීම සහ සොරකම් කිරීම ගැන පවරන ලද නඩුවක් තිබිය දී ම සිල්වා කම්කරු අමාත්‍යවරයා වශයෙන් දිගටම කටයුතු කරයි.

5. වාචික දුර්භාවිතයන් සහ නීති මාර්ගික හිරිහැර

රාජ්‍ය මාධ්‍ය අනිසි පරිහරණය

වාචික දුර්භාවිතයන් වනාහී මාධ්‍යට සෑම විටම මුහුණ දීමට වන ආපදාවකි. ජයන්තට පහර එල්ල වීමට පෙර සති ගණනාවක් පුරා රාජ්‍ය මාධ්‍යයන්හි ප්‍රධාන පෙළේ පුද්ගලයින් විසින් ඔහුට නීතිපතා ම වාචික ප්‍රහාරයන් එල්ල කරන ලදී. ඔහුට එල්ල වූ ප්‍රහාරය සැලසුම් කොට ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා පසුබිම සකසන ලද්දේ මෙම වාචික ප්‍රහාර මාලාව විසින්ම මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරීවූ විශ්වාස කරති.

පෙර සඳහන් කරන ලද පරිදි මැයි 28වන දින ජයන්තට ප්‍රහාරය එල්ල වීමට දින තුනකට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ ම පොලිස් නිලධාරියා වන පොලිස්පති ජයන්ත වික්‍රමරත්න රාජ්‍ය පාලිත අයි.ටී.එන්.රූපවාහිනී නාලිකාව හමුවේ පෙනී සිටිමින් කියා සිටියේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටුම ගැන වාර්තා කළ මාධ්‍යවේදීන් ගණනාවක් ම එල්.ටී.ටී.ඊ.යේ වැටුප් ලැයිස්තුවේ සිට ඇති බව ය.

අයි.ටී.එන්. නාලිකාව මෙම වෝදනා විකාශනය කළ වෙනත් වැඩ සටහනක දී ද ජයන්තගේ දර්ශණ පසුබිමෙහි පාවිච්චි කළේ ය.

මැයි 22වන දින රාජ්‍ය පාලිත දිනමිණ පුවත්පත රුචුල් වැවු මාධ්‍යවේදීන්ට ගල් ගසන ලෙසත් රටින් පලවා හරින ලෙසත් සිය කතුවැකියෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. රුචුල වැවීම ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිමින්ගේ සාමාන්‍ය ලක්ෂ්‍යයක් වන අතර ජයන්ත ද රුචුල වවා තිබුණි.

“කොණ්ඩය සහ යටි රුචුල් වැවු මාධ්‍යවේදීන් ” ගැන රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍යයන්හි ප්‍රධාන කළමණාකරුවන් සහ කතුවරුන් විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ විසින් ද රටෙහි ජනමාධ්‍ය සංගමයන්හි නායකත්වයේ කවර පිරිස් ඉලක්ක කැරෙන්නේ ද යන්න ගැන කිසිදු සැකයකට ඉඩක් තැබුයේ නැත.

ආණ්ඩුවෙන් පවත්වා ගෙන යන මාධ්‍ය විසින් කරගෙන ගිය මෙම කෑ මොරදීම ජූනි 01වන දින ජයන්තට එල්ල වූ ප්‍රහාරයට කෙලින් ම බලපෑ බවට සිතිය හැකිය. රාජ්‍ය පාලිත දිනමිණ පුවත්පත මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳව ස්ථාවරයක් ගත් මාධ්‍යවේදීන්ට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇති පුවත්පතකි. නිදසුනක් වශයෙන් මාර්තු 25 දා එය ජාත්‍යන්තර ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ සම්මේලනයට අනුබද්ධ නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයේ ලේකම් සුනිල් ජයසේකරට වර්ථමාන කාල පරිච්ඡේදය “ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවේදීන් මුහුණ දෙන වඩාම මර්දනකාරී යුගය” යැයි කීම සම්බන්ධයෙන් පහර දෙමින් ලිපියක් පළ කළේ ය. මූලික අයිතිවාසිකම් රැක ගැනීම පිණිස මාර්තු 19වන දින පැවැති සම්මුඛවක දී ජයසේකර කළ එම ප්‍රකාශය ආණ්ඩු විරෝධී එකකැයි දිනමිණ කියා සිටියේ ය.

ආරක්ෂ ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ පෙබරවාරි 01වන දින විදේශීය මාධ්‍ය ආයතනයන්ට අනතුරු අගවමින් “වගකීමක් ඇතිව” කටයුතු නොකරන්නේ නම් “භයානක ප්‍රතිවිපාකයන්ට” මුහුණ දීමට සිදුවනු ඇති බවටත් “රටින් පලවා හරින” බවටත් කියා සිටියේ ය. ආණ්ඩුව සහ බෙදුම්වාදී කැරැලිකරුවන් අතර ගැටුම් පවතින ප්‍රදේශයන්හි සිවිල් මරණ සහ පීඩාවන් පිළිබඳව අගතිගාමීව වාර්තාකරන්නේ යැයි ඔහු අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය ආයතන තුනක් නම් කොට වෝදනා කළේ ය.

ආරක්ෂ ලේකම් රාජපක්ෂගේ මාධ්‍ය අසාත්මිකතාව

දෙමළ දිනපතා පුවත්පතක් වන සුදරොලි කර්තෘ එන්. චිත්‍යාදරන් පැහැර ගැනීමක ආකාරයෙන් පෙබරවාරි 27 දා අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ ඔහු පොලිස් අත් අඩංගුවේ සිටින බව ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ පැය පහකට පසුව ය. (වැඩිදුර විස්තර පසුව සඳහන් ය) එම අවස්ථාවේ දී ම වාගේ ආරක්ෂ ලේකම්වරයා

ඕස්ට්‍රේලියානු රූපවාහිනී කණ්ඩායමක් හමුවිය. මාර්තු 11වන දින එම සම්මුඛ සාකච්ඡාව සී.බී.සී. පුවත් නාලිකාව ඔස්සේ විකාශනය කරන ලදී. චිත්‍යාදරන් ගැන ප්‍රශ්න ඇසීම ත්‍රස්තවාදයට අනුබල දීමක් සේ සලකන බවට ආරක්ෂක ලේකම් එම සාකච්ඡාවේ දී අනතුරු හඟවයි. “ඔහු ත්‍රස්තවාදියෙක්,” චිත්‍යාදරන් ගැන ඇසුවොත් “නුඹේ අතෙත් ලේ තියෙව්” යැයි ඔහු කියයි. ආණ්ඩුව කියා සිටියේ පෙබරවාරි 20 දින කොළඹට එල්ල වූ එල්.ටී.ටී.ඊ. ගුවන් ප්‍රහාරයට සම්බන්ධ බවට අත්අඩංගුවට ගත් පුද්ගලයා ගැන ආරක්ෂ ලේකම් සතුව සාක්ෂි ඇති බව යි.

මාස දෙකක් අත් අඩංගුවේ තබා ගත් චිත්‍යාදරන් දෙමසකට පසු නිදහස් කරන ලද්දේ කිසිදු වෝදනාවක් නැතිව ය. ඔහුට එරෙහිව වූ වෝදනා පරීක්ෂා කළ පොලිස් අංශ කියා සිටියේ කිසිදු වරදක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව සාක්ෂි නැති බව ය.

ආරක්ෂ සේවා, පොලිසිය සහ බුද්ධි අංශ සම්බන්ධ තොරතුරු නිකුත් කිරීම අධීක්ෂණය කරන ජාතික ආරක්ෂාව සඳහා මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානයෙහි අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් ලක්ෂ්මන් හුච්ගල්ල දූත කණ්ඩායම හමු වූ අවස්ථාවෙහි දී චිත්‍යාදරන් අත්අඩංගුවට ගැනීම ගැන කිසිදු පසුතැවිල්ලක් පෙන් වූයේ නැත. ජනමාධ්‍යවේදීන් ගණනාවක් ම නුවනක්කාර සහ කපටි ලෙස සාක්ෂි දී ඔවුන් කරන ලද වැරදිවලින් නිදහස් වීමට සමත් වූ බව ඔහු කියා සිටියේ ය. අධිකරණ පද්දතිය එවැනි සිදුරුවලින් පිරිගොස් ඇති බැවින් මෙම නිදහස් වීම නිසා ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවේ වරදක් පෙන්වන්නේ නැති බවත් වගකීමක් නැති මාධ්‍ය වාර්තාකරණයන්ට පදනමක් නොසපයන බවත් ඔහු තව දුරටත් කියා සිටියේ ය. තමන් නොකළ වරදට අහිංසක මිනිසුන් බොහෝ විට සිර ගතවන්නා සේ ජනමාධ්‍යවේදීන් අධිකරණයෙන් නිදහස් වීම විසින් ඔවුන්ගේ නිර්දෝෂී බව සනාථ නොවන්නේ යැයි ඔහු කියා සිටියේ ය.

සාධාරණ නඩු විභාගයක් සඳහා අවස්ථාව නොලැබීම

සන්ඪේ ලීඩර් පුවත්පත සම්බන්ධ නඩු විභාගයක් වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීතිවේදීන් පස් දෙනෙකු “ද්‍රෝහීන්” ලෙස හඳුන්වන ලද ලිපියක් ජූලි මැද භාගයේ දී ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ පළ විය. ගල්කිස්ස උසාවියේ ඇසුණු නඩු විභාග යක එම පුවත්පත වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීතිඥයින් නමින් සඳහන් කළණ “කළු කෝටිකාර ද්‍රෝහීන් එක අත්තේ වසති” යනුවෙන් නම් කළ එම වාර්තාව මෙම නීතිඥයින්ට එල්.ටී.ටී.ඊ. ගරිල්ලන් “වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ ඉතිහාසයක් ඇතැ”යි කියා සිටියේ

ය. ලිපියෙහි නීතිවේදීන් තිදෙනෙකුගේ ජායාරූප ද ඇතුළත් විය.

ජනවාරියේ දී ඝාතනය කරන තුරු වික්‍රමතුංග විසින් කර්තෘත්වය හොඳවන ලද සන්ධේ ලීඩර් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව උක්රේනයෙන් මිග් 27 ප්‍රහාරක ගුවන් යානා හතරක් මිල දී ගැනීමට කොන්ත්‍රාත්තුවක් අත්සන් කළ 2006 සිට ආරක්ෂ ලේකම් රාජපක්ෂ සමග අපහාස වන්දි නඩුවක පැටලී සිටී. එම අවස්ථාවේ දී සන්ධේ ටයිම්ස් සහ සන්ධේ ලීඩර් යන පුවත්පත් මෙම ගුවන් යානා ඇනවුම් කිරීමේ සහ මුදල් ගෙවීමේ බරපතල අක්‍රමිකතා පිළිබඳව දීර්ඝ විශ්ලේෂණාත්මක වාර්තා පළ කළේ ය. ආරක්ෂ ලේකම්වරයා අන්තර්ගතයෙන් එතරම්

තිස්සනායගම් සහ ජසීහරන් නඩු විභාගයට ඉදිරිපත් කරන ලද අවස්ථාවක, රතු හැඳ පසු පසින් පෙනෙන්නේ වලර්මනී ය. (ජායාරූපය ඩේලි මිරර් අනුග්‍රහයෙනි)

වෙනසක් නොපෙන්වූ ලිපි පළ කල සන්ධේ ටයිම්ස් පුවතපත අතහැර සන්ධේ ලීඩර් පුවත්පතට එරෙහිව අපහාස වන්දි නඩුවක් පැවැරීය.

එම කාලයේ දී ම සන්ධේ ලීඩර් ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශය විසින් ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා හැඳුනුම් පත් නිකුත් කිරීම පිණිස කැඳවන ලද ටෙන්ඩර් පරිපාටිය ඉතා දුර්වල ප්‍රමිතියක් දක්වා ඇතැයි විවේචනය කරමින් වාර්තාවක් පළ කළේ ය. හැඳුනුම් පත් වැඩසටහන ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශයේ එකක් වූ බැවින් වාර්තාව සමග ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගේ ජායාරූපයක් ද පළ කෙරුණි. වාර්තාවෙහි දක්වන ලද ගැටළු සම්බන්ධයෙන් ඔහුට වගකීමක් පටවා නොතිබුන ද වාර්තාවට විරෝධය දැක් වූ ආරක්ෂ ලේකම්වරයා වන්දි ඉල්ලා නඩුවක් පැවැරීය.

වික්‍රමතුංග ජීවත්ව සිටිය දී නඩු විභාගය පැවැති අවසාන අවස්ථාවෙහි දී ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගෙන් සමාව හඳුනා කර නඩුව සමාදාන කර ගැනීමට ඉදිරිපත් කළ යෝජනාව ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. වාර්තාවන්හි සත්‍යතාවය සනාථ කළ හැකි ලියැවිලි තමා සතු බව ඔහු අධිකරණයට කියා සිටියේ ය.

වික්‍රමතුංග ඝාතනයෙන් පසු වන්දි නඩුවට අදාළ පුවත් හා සමාන ලිපි පළ නොකිරීමට පුවත්පත එකඟ විය. එසේ වෙතත් ඉන් පසුව තමා පිළිබඳව කිසිදු හෝ ලිපියක් පළ නොකරන සේ සන්ධේ ලීඩර් පුවත්පතට එරෙහිව තහනම් නියෝගයක් ආරක්ෂ ලේකම්වරයා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. සන්ධේ ලීඩර්

පුවත්පතින් පිළිතුරු බඳිනතුරු මෙම තහනම් නියෝගය නිකුත් කෙරුණි. ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගේ ප්‍රතිරූපයට හානිකර කිසිදු වාර්තාවක් හෝ පළ නොකරන බවට පුවත්පත අධිකරණයට පොරොන්දු වූ පසු මෙම තහනම ඉවත් කරන ලදී. කෙරීගෙන යන නඩු විභාගය අරභයා කිසිවක් මෙහිදී සඳහන් නොවුණි.

යුද්ධාවසානයෙන් පසු සන්ධේ ලීඩර් පුවත්පත ආරක්ෂ ලේකම්වරයා ගැන කෙටි රචනාවක් පළ කළේ ඔහුගේ ඔහුගේ යුද උපායික දක්ෂතා පරාජය කරන ලද කැරලිකාර ව්‍යාපාරයේ නායකයා සමඟ සසඳමිනි. මෙය අධිකරණ අපහාස පෙත්සමකට මඟ පෑදීය. එම පෙත්සම විභාගයට ගත් ප්‍රථම අවස්ථාවේ දී සන්ධේ ලීඩර් පුවත්පත විසින් අනුයුක්ත කර සිටි නීතිවේදීහු ජාතික විරයකුගේ කීර්තිනාමය විනාශ කිරීමට දරන තැනක් ආරක්ෂා කිරීමට තමන්ට නොහැකි යැයි කියමින් නඩුවෙන් ඉල්ලා අස්වූහ.

එසේ වෙතත් සන්ධේ ලීඩර් කළමනාකරණය කියන කතාව ඊට වෙනස් ය. සන්ධේ ලීඩර් විසින් මෙම නඩුව බාර දී තිබූ නීති සමාගමේ ජේෂ්ඨ නීතිවේදීන් සම්මතයක් ලෙස නඩුව විභාගයට ගත් ගල්කිස්ස අධිකරණයට නොපැමිණ සාපේක්ෂ වශයෙන් අත්දැකීම් අඩු නීතිවේදීන් පිරිසකට මෙම නඩුව පවරා තිබුණි. නඩු විභාගයේ ප්‍රථම දිනයෙහි අධිකරණයට පැමිණි ඔව්හු තමන් සූදානම් නොවූ සිදුවීමකට මුහුණ පෑහ. ආරක්ෂ ලේකම්වරයා

වෙනුවෙන් පනවා තිබූ ආරක්ෂ විධිවිධාන නිසා අධිකරණ ශාලාව වෙත යැමට නීතිවේදීන්ට වැඩි වේලාවක් ගත කිරීමට සිදු විය. ආරක්ෂ නිලධාරීන් පිරිසිටීම නිසා තර්ජනාත්මක පරිසරයක් ද ඇතිව තිබුණි. සන්ධේ ලිඩර් කළමනාකරණයට අනුව යුද්ධ කාලයේ ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගේ දිනාගැනීම් කෙරෙහි ඇති ගරුත්වය නිසා ම නොව මෙම නීතිවේදීන් නඩුවෙන් ඉල්ලා අස්වූයේ එදින ඇති වූ තැතිගැන්ම නිසා ය.

එම කණිෂ්ඨ නීතිවේදීන් වෙනුවට ජේෂ්ඨ නීතිවේදීන් පස් දෙනෙකු නඩුවට අනුයුක්ත කරන ලදුව ක්ෂණිකව ම ඔවුන්ට ආරක්ෂ අමාත්‍යාංශයේ වෛරය ද ශ්‍රී ලංකා සංදර්භයෙහි නිතර පාවිච්චි වන “දෝහියා” නාමය ද ලැබුණි.

සන්ධේ ලිඩර් කළමනාකරණය කල්පනා කරන්නේ තමා පිළිබඳ සියළු වාර්තා මර්දනය කිරීමට ආරක්ෂ ලේකම්වරයාගේ ප්‍රයත්නය, ආණ්ඩුවේ පිළිවෙත් අරභයා සුජාත විසංවාදයේ සහ යුක්ති සහගත විවේචනයේ සීමාවන් පිළිබඳ කිසිදු තර්කානුකූල අදහසකින් තොරව ගන්නා ලද ක්ෂණික ප්‍රතිචාරයක් බවයි.

මේ අතරවාරයේ ම ලංකාර්නිවිස් වේබ් අඩවියේ කර්තෘ සහ අයිතිකරුවන සඳරුවන් සේනාධීර පෝද්දල ජයන්තට එල්ල වූ ප්‍රහාරය ගැන ඔහු දන්නා තොරතුරු ලබා ගැනීම පිණිස යැයි ප්‍රශ්න කිරීමට කැඳවන ලදී. ජයන්ත පැහැරගෙන යාම පිළිබඳව ඇසින් දුටු සාක්ෂියක් ලද ලංකානිවිස් වේබ් අඩවිය එය වාර්තා කළ පළමුවැන්නා විය. හැකි වහාම සමීප පොලිස් ස්ථානයේ පැමිණිල්ලක් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය දැන්වීමට සේනාධීර ජයන්තගේ බිරිඳට ද කතා කළේ ය. උග්‍ර තෙරපුම් මැද වුව සිය තොරතුරු මූලාශ්‍රය හෙළි කිරීමට එකඟ නොවූ සේනාධීරට පොලිසියට බාධා කිරීමේ නීතිය යටතේ නඩු පවරණ ලදී. පසුව නඩුව ඉල්ලා අස්කර ගැනුණි.

ලංකාර්නිවිස් කතුවරයා පොලිසියේ සහ ආරක්ෂ අංශ වෙතින් තෙරපුමට ලක් වූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය නොවේ. 2009 පෙබරවාරියේ දී දෙවතාවක් ම සී.අයි.ඩී. ය ප්‍රශ්න කිරීම පිණිස ඔහු කැඳවන ලදී. සමස්තයක් වශයෙන් 2009 වසර තුළ ආරක්ෂ සහ අනෙක් වාර්තා වෙනුවෙන් ආරක්ෂ අංශ නිලධාරීන් අට වතාවක් ලංකාර්නිවිස් කාර්යාලයට පැමිණියෝ ය.

6. ජේ.එස් තිස්සනායගම් වැරදිකරු කෙරේ

මුද්‍රිත සහ අන්තර්ජාල මාධ්‍යවේදියකුවූත් සන්ධේ ටයිම්ස් හි ජනප්‍රිය තීරු රචකයකුවූත් ජේ.එස්.

තිස්සනායගම් අගෝස්තු 31වන දින කොළඹ මහාධිකරණය විසින් ත්‍රස්තවාදී චෝදනාවන්ට වැරදිකරු යැයි තීන්දු කොට බරපතල වැඩ ඇතිව විසි වසරක සිර දඬුවමකට යටත් කළාය.²²

තිස්සනායගම්, ටී.ජසීහරන් සහ ඔහුගේ සහකාරිය වන ටී. වලර්මනී යන තිදෙනාට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකාවේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ 2008 වසරේ අගෝස්තු 25දා මහාධිකරණයෙහි චෝදනා ගොනු කරන ලදී. 2008 මාර්තු මුල සතියේ අත්අඩංගුවට ගත් ඔවුන් ඒ වන විට මාස පහක් අත් අඩංගුවේ රඳවා තබා තිබුණි. එම කාල සීමාව ශ්‍රී ලංකාවේ “හදිසි නීති රෙගුලාසි” විසින් එළෙස රඳවා තබා ගැනීමට ඉඩ සලසා ඇති කාලයට වඩා බොහෝ වැඩි විය.

නඩු විභාගය පැවැතියේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ අධිකරණ බලය ඇති මහාධිකරණයේ ය. තිස්සනායගම් සහ ජසීහරන් දෙදෙනාට එරෙහි සාක්ෂි වශයෙන් පළමුවැන්නා විසින් ලියන ලදුව දෙවැන්නාට අයත් මුද්‍රණාලයක මුද්‍රණය කරන ලද නොර්න්ර්ස්ටන් මන්ත්‍රි සඟරාවේ පළ වූ ලිපි දෙකකට වඩා තරම් දෙයක් තිබුණේ නැත.

තිස්සනායගම්ගේ නඩුව විභාග කරන ලද්දේ තවමත් පැහැදිලි නැති හේතූන් උඩ අනෙක් දෙදෙනා ඉවත් කොට තනිව ය.

තිස්ස නමින් හැඳින්වෙන තිස්සනායගම් වරදකරු කිරීමට හේතු වූ පළමු ලිපිය 2006 ජූලි මාසයේ දී නොර්න්ර්ස්ටන් මන්ත්‍රි සඟරාවට ලියන ලද කතුවැකිය යි. එහි මෙසේ සඳහන් විය: “සිය පාලන ප්‍රදේශයන්හි සිය පුරවැසියන් ආරක්ෂා කිරීමට ඇති නොහැකියාව නිසා ශ්‍රී ලංකාවට අන්තර් ජාතික අවමානයක් ලැබී තිබේ”. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් හි ජීවත්වන දෙමළ ජනයාගේ ආරක්ෂක උපතෝකෝටිකයන් සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසු “මිනීමැරීම් හි ප්‍රධාන වගකිවයුත්තා රාජ්‍ය ආරක්ෂ හමුදා වන බැවින්” ඔවුන්ට ආණ්ඩුවෙන් රැකවරණයක් අපේක්ෂා කළ නොහැකි බවට කතුවැකිය තර්ක කරයි.

තිස්සගේ මූලකරු සහිතව 2006 නොවැම්බරයේ දී පළ කරන ලද දෙවන ලිපිය නැගෙනහිර පළාතේ වාකරේයි නගරය එල්.ටී.ටී.ඊ. ය කෙරෙන් ආපසු අල්ලා ගැනීමට කරන ලද සටනේ දී අනවරත කාලතු-වක්කු සහ ගුවන් ප්‍රහාරයන්ට ලක් වීම නිසා එහි මානුෂීය තත්ත්වය පිරිහීම ගැන අවධානය යොමු කරයි. ආණ්ඩුව මෙසේ කටයුතු කරන්නේ “සැලැස්මක් නැතිව නොවේ” යැයි තිස්ස එහිලා කියා සිටී. “වාකරේයි හි දෙමළ ජනයා හිරකර ගැනීම මගින් මිනිස් පළිහක් සාදා” දකුණු දිගින් පැමිණිය හැකි එල්.ටී.ටී.ඊ. ප්‍රහාර වැළැක්වීමට ආණ්ඩුව අපේක්ෂා

කරන බවට ඔහු තර්ක කළේ ය. “එම අවස්ථාවේ දී ම වාකරේයි හි දෙමළ ජනයා හාමකයට පත් කර බෝම්බ ප්‍රහාරයන්ට ලක් කිරීම මගින් ඔවුන් සහ එල්.ටී.ටී.ඊ. ය අතර විරසකයක් ඇති කිරීමත් අසන්තොෂයක් ඇති කිරීමත් සිදු කරනු ඇත. එවැනි අභ්‍යන්තර ගැටුම් ඉතා අනතුරු දායක නැගෙනහිර දී ආණ්ඩුවට ආරක්ෂණයක් සපයනවා ඇත.”

මහාධිකරණය හමුවෙහි දුන් සාක්ෂියේ දී ලියූ සියළු දේ වෙනුවෙන් තමා පෙනී සිටින බව තීක්ෂ්ණ කියා සිටියේ ය.

තීක්ෂ්ණ එරෙහිව නැගූ විශේෂ චෝදනාව වූයේ ප්‍රජාවන් අතර එදිරිවාදිකම් ඇති කිරීමට කටයුතු කළේය යන්න යි. මේ වනාහී ත්‍රස්තවාදය “වැළැක්වීමේ පණතේ 2(1)(h)

වගන්තිය යටතේ එන වරදකි. ඒ අනුව “ලිඛිත හෝ වාචික වචනයෙන් හෝ සංඥා මගින් හෝ දෘශ්‍ය මාධ්‍ය මගින් හෝ අන් කවර අන්දමකින් හෝ” භාෂාව, වාර්ගිකත්වය, ආගම (හෝ එවැනි අන් කරුණක්) පදනම් කොට ප්‍රජාවන් අතර එදිරිවාදිකම් වර්ධනය කරන හෝ වර්ධනය කිරීමට ප්‍රයත්න දරන කවරකු හෝ වේවා අධිකරණය ඉදිරියට පැමිණවිය හැකිය.

පැමිණිල්ල තර්ක කළේ ශ්‍රී ලංකා හමුදාව නිසා හෝ එහි යුද්ධ උපාය මාර්ග මගින් හෝ ප්‍රජාවන් අතර එදිරිවාදිකම් ඇති කිරීමක් හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇති කිරීමක් නොවූ බව ය. පෙනී යන අන්දමට පැමිණිල්ලේ තර්කය වූයේ (අ) තීක්ෂ්ණායගම් යුද හමුදාව විවේචනය කර තිබේ (ආ) ඔහු දෙමළ ජාතිකයෙකි (ඇ) යුද හමුදාව ප්‍රධාන වශයෙන් සිංහලය (ඈ) එබැවින් තීක්ෂ්ණායගම්ගේ ලිපි සිංහල සහ දෙමළ ජනයා අතර එදිරිවාදිකම් ඇති කළේ ය.

2006 වසරෙහි ඔහු ලියූ දැට අමතරව තීක්ෂ්ණ සිය කැමැත්තෙන් අත්සන් කළේ යැයි කියූ පාපෝච්චාරණය ද පැමිණිල්ලේ තවත් සාක්ෂියක් විය. නමුත් විවෘත අධිකරණයේ දී මෙම පාපෝච්චාරණය ව්‍යාජ හේතූන් දක්වා බලහත්කාරයෙන් ලබා ගත් එකක් බව කී තීක්ෂ්ණ එය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. විත්තිය වාසිදායක සාක්ෂි සමහරක් ඇතිව තර්ක කළේ ජසිහරන්ට වධහිංසා පමුණුවනු දුටු තීක්ෂ්ණ එම තෙරපුම යටතේ පාපෝච්චාරණයට අත්සන් කරන්නට ඇති බව යි.

සුදර් ඕලි කළමනාකරණ ප්‍රධානීන් සහ කර්තෘ මංචලය කොළඹ කාර්යාලයේ දී, වම් කෙළවරේ වමේ සිට තුන්වැන්නා එන්. වික්ෂාකරන්, ඊ. සරවනපවන්, වමේ සිට දෙවැන්නා රත්නසිංහම්, එන්. පත්මසිලන් (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

චෝදනා ඉදිරිපත් කරන්නේ නැතිව ඔහු පස් මාසයක් රඳවාගෙන සිටි පොලිස් නිලධාරීන් විසින් වාර්තා කර ගන්නා ලද පාපෝච්චාරණය බරපතල ලෙස වෙනස් කර ඇති බව ද විත්තිය පෙන්වා දුන්නේ ය.

පාපෝච්චාරණ ප්‍රකාශයේ කළ තීන්තෙන් කරන ලද එකතු කිරීම් සහ වෙනස් කිරීම් 57ක් තිබෙන අතර තීක්ෂ්ණ ඒ ඉදිරියෙන් අත්සන යොදා තිබේ. නිල් තීන්තෙන් කරන ලද එක් වෙනස් කිරීමකට ඔහු අත්සන් කර නැත. එය ඉතා වැදගත් කරුණකි: “මට ඔබේ මුදල් අවශ්‍ය නැති බව මම එල්.ටී.ටී.ඊ.යට කීවෙමි” යන්න “මට ඔබේ මුදල් අවශ්‍ය බව මම එල්.ටී.ටී.ඊ.යට කීවෙමි” කියා වෙනස් කර තිබේ.

තීක්ෂ්ණගේ අත්සන ද නැතිව වෙනත් තීන්තකින් එම වෙනස කර තිබෙනවාට අමතරව මෙම විස්තරය එය ලියන ලද දෙමළ බසෙහි ව්‍යාකරණ සමග නොගැලපෙන බවත් එම වෙනස සිදු කරනු ලැබ ඇත්තේ ප්‍රකාශය සටහන් කර ගැනීමෙන් පසු අන් අයකු විසින් බවත් විත්තිය පෙන්වා දුන්නේ ය.

තීක්ෂ්ණ විසින් පාලනය කළ බැංකු ගිණුමකට රුපියල් ලක්ෂයක් (වත්මන් විනිමය හුවමාරු අගය යටතේ ඇමෙරිකානු ඩොලර් 900ක් පමණ) බැර කරන ලද ලදුපත් ද පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කළේ ය. මෙම මුදල එවන ලද මූලාශ්‍රය සොයාගත නොහැකි වූ නමුත් පැමිණිල්ල තර්ක කළේ මෙය කවර හෝ අන්දමකට ත්‍රස්තවාදී පාතාලයට සම්බන්ධ යැයි කියා ය.

එම මුදල බැංකු ගිණුමට බැර වූ වහාම තිස්ස සහ ජසීහරන් විසින් අත්සන් කළ චෙක්පතකින් එම මුදල ලබාගෙන තිබුණි. පැමිණිල්ල තර්ක කළේ එම මුදල ප්‍රජාවන් අතර එදිරිවාදකම් ඇති කිරීමට ක්‍රියාකරන නොරන්ජස්ටන් මන්ත්‍රී සඟරාව මුද්‍රණය කිරීමට යොදා ගත් බව ය. මෙම මුදල් ලැබී තිබුණේ උක්ත ලිපි නොරන්ජස්ටන් මන්ත්‍රී සඟරාවේ පළවීමෙන් පසු ය. එම අරමුදල ලැබුණේ තිස්ස විසින් පවත්වා ගෙන ගිය අවිට්ටිච්චස්ඵල්ඛොටිකොම් නම් වෙබ් අඩවිය සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීමට බව පැහැදිලි පෙනෙන්නට තිබුණි.

නඩුව තීන්දු කිරීමේ දී විනිසුරුවරිය ප්‍රකාශය සටහන් කළ පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනාගේ සාක්ෂි මත පමණක් තිස්සගේ පාපෝච්චාරණය බලපෑම් මත කරන ලද්දක් විය හැකිය යන තර්කය පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. පොලිස් නිලධාරීන් දෙදෙනා කියා සිටියේ අධ්‍යාපනයක් සහිත පුද්ගලයකු සහ අත්දැකීම් සහිත ජනමාධ්‍යවේදියකු බලපෑමකට යටත් වීමට ඉඩක් නැති බවත් කවර තත්ත්වයක් යටතේ වුවත් අනෙකකු විසින් කිරීමට බලකරන දෙයක් නොකරනු ඇති බවත් ය.

උක්ත ලිපි මගින් ප්‍රජාවන් අතර අසමගියක් හෝ විරුද්ධවාදීකමක් ඇති වීමට ඉඩ නොතිබුණේ ය යනුවෙන් විත්තිය ගොඩ නැගූ තර්කය එකී ලිපි මගින් “සාමාන්‍ය මිනිසා” මත ඇතිවන්නට තිබූ බලපෑම සැලකිල්ලට ගත යුතුය යන පදනමෙහි සිට අධිකරණය විසින් නොසළකා හරින ලදී. ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයින් සහ නීති විශාරදයින් විසින් උක්ත ලිපි ව්‍යවස්ථාව විසින් සහතික කරන ලද ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමාව තුළ වන බවට දෙන ලද සාක්ෂි බොහෝ විට ඒ සියළු දෙනාම සැකකරු මෙන්ම “එක හා සමාන දේශපාලන අදහස් දරණ අය” විය හැකි යැයි ද එම අදහස් “පොදු ජනයාගේ අදහස් සමඟ සැසඳිය නොහැකි” යැයි ද යන පදනම මත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.

විනිසුරුවරිය වූ දීපාලි විජේසුන්දර පාපෝච්චාරණ ප්‍රකාශය වෙනස් කර තිබිය හැකිය යන විත්තියේ තර්කය සැලකිල්ලට ගත්තේ ද නැත.

නඩු තීන්දුවට විරුද්ධව තිස්ස අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළේ ය. එම විභාගය ආරම්භවීමට මාස ගණනාවක් ගත විය හැකි ය. ඒ අතර වාරයේ ම ඇප දීමට බලය ඇති අභියාචනා අධිකරණයට ඇප අයැදුම්පතක් ඔහු වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ. දෙසැම්බර් ආරම්භය වන විට තෙවනාවක් ඇප අයැදුම් පතට දින ලබාදෙන නමුත් විභාග යකින් තොරව එය නැවත නැවත කල් දැමුණි.²³

7. නිදහස උදෙසා මූලික අයිතීන් කේවල් කිරීම

ජසීහරන් සහ වලර්මසී

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ සමාන්තරව ඇසෙමින් තිබූ මෙම නඩුවෙහි දී පැමිණිල්ල චෝදනා ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට කැමැත්තක් දක්වන බවට ප්‍රථම ඉඟිය ඔක්තෝබර් 13 වන දින ජසීහරන් සහ වලර්මසීට ලැබුණි. ඔවුන් නිදහස් කරනු ඇත්තේ ඔවුන් දෙදෙනා විසින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයේ සිය මූලික අයිතීන් දරුණු ලෙස උල්ලංඝනය කරන ලද බවට ගොනු කරන ලද පෙත්සම ඉල්ලා අස්කර ගැනීමේ කොන්දේසිය මත බව රජයේ නීතිඥයා අධිකරණයට දැනුම් දුන්නේ ය.

කොන්දේසි සහිත නිදහස රජයේ නීතිවේදියා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ එම සැකකරුවන් දෙදෙනා ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාවන්ට හෝ සංවිධානයකට සම්බන්ධ බවට සාක්ෂි නැති බව අධිකරණයට දැනුම් දීමෙන් පසු ය. අනතුරුව ඇති වූ එකඟතාවයක් මත සැකකරුවන් දෙදෙනා වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීතිඥයා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයෙහි ඔවුන් දෙදෙනා වෙනුවෙන් පවරා තිබූ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම ඉල්ලා අස්කර ගත්තේ ය. සැකකරුවන් දෙදෙනාට එරෙහිව ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පණත යටතේ පවරා ඇති චෝදනා ඉල්ලා අස්කර ගන්නා බවට විත්තිය ප්‍රති-පොරොන්දුවක් ලබා ගත්තේ ය.

සිරබාරයෙහි දී ක්‍රමාණුකූල සහ අවසානයක් නැති විෂම සැලකීම්වලටත් නැවත නැවත වධහිංසාවන්ටත් පමුණුවන ලද ජසීහරන් සහ වලර්මසී කියා සිටියේ ඔක්තෝබර් 13 වන දින පටන්ගත් සිදුවීම් දාමයෙන් තමන් මවිතයට පත් වූ බව යි. දෙසතියකට පසු ඔවුන් කිසිදු කොන්දේසියක් නැතිව නිදහස් කරන ලදී. කොන්දේසි විරහිතව නිදහස් කරන ලද මුත් ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂ අංශ විසින් යළි කරදර කරනු ඇතැයි ද සමහර විට අත්අඩංගුවට පවා ගැනෙනු ඇතැයි ද යන සිතුවිල්ල නිසා ඔවුන් මෙම දූත කණ්ඩායම සමඟ සිය අදහස් දක්වන ලද්දේ ඉතා කෙටියෙනි.

ඔවුන්ට එරෙහිව චෝදනා පැමිණිල්ල විසින් ඉල්ලා අස්කර ගන්නා ලද්දේ මන්ද යන්න පිළිබඳ පැහැදිලි විත්‍රයක් අනතුරුව ඇති වූ සිදුවීම් හරහා සිත්තම් කළ හැකි ය.

අත් අඩංගුවට ගැණුනු ජසීහරන් මාර්තු මාසය පුරා ම දරුණු වධ හිංසාවන්ට ලක් කරන ලදී. ඔහුගේ පාපෝච්චාරණ ප්‍රකාශය සටහන් කර ගන්නා ලද්දේ දෙමසකට පසු මැයි 06 දින ය. මේ අතර ඔහුගේ නීතිඥයා වධහිංසා පැමිණ වීමෙන් ලද තුවාල පිළිබඳ

වාර්තාවක් ලබා ගැනීම පිණිස ඔහු අධිකරණ වෛද්‍යවරයකු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට අධිකරණමය නියෝගයක් ලබා ගත්තේ ය. ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණමය ක්‍රියාපටිපාටිය අනුව අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියාගේ මතය බල සහිතය. මාර්තු 26වන දින සහ අගෝස්තු 26වන දින අතරතුර එවැනි පරීක්ෂණ අටක් පැවැති අතර ඒ සඳහා ඔහු පිටත ගෙන යන ලදී. ඒ සෑම අවස්ථාවකදී ම ඔහුට ත්‍රස්ත විමර්ශන අංශයේ නිලධාරියකු ද එක් විය. වධහිංසා පැමිණවීම් පිළිබඳ කිසිවක් නොකිය යුතු බවට ඔහු අනතුරු හඟවන ලැදැයි කියනු ලැබේ. තවද ජසීහරන් සිංහල හෝ දෙමළ කතා නොකරන නමුදු ඔහු පරීක්ෂා කළ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියා සිංහල කතා කරන අයකු විය. ජසීහරන්ගේ මව්බස වන දෙමළ කතා කරන අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියකු ප්‍රථම වතාවට ඔහු පරීක්ෂා කළේ මැයි 27වන දින ය. අත්අඩංගුවේ සිටිය දී වධ හිංසාවන්ට ගොදුරු වූ බව නිරනුවානව ම පෙන්වන ලකුණු ජසීහරන්ගේ සිරුරේ ඇතැයි එදින ඔහු නිගමනය කළේ ය. ²⁴

පැමිණිල්ල විසින් තදබල ලෙස විරුද්ධත්වය පෑවද අධිකරණය තවත් වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට නියෝග කළේ ය. ප්‍රථම වතාවේ දී ජසීහරන්ට වධහිංසා පමුණුවා නොතිබූ බවට තීරණය කළ වෛද්‍යවරයා ම මෙම අවස්ථාවේ දී ඔහු වධහිංසාවන්ට භාජනය වී ඇති බව නිගමනය කළේ ය. ජසීහරන් සහ වලර්මති වෙනුවෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයේ ගොනු කොට තිබූ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් විභාගයේ දී ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස මෙම අවනීතික ක්‍රියා පිළිබඳ සාක්ෂි ගොන්න සූදානම් කෙරෙමින් තිබුණි. මෙම සාක්ෂි මත ත්‍රස්ත විමර්ශන අංශයේ නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූල පියවර ගැනීමේ හැකියාව ද පැවැතිණි.

තවදුරටත් නඩු විභාගය පවත්වාගෙන නොයෑමට පැමිණිල්ල තීරණය කළේ මෙම අවස්ථාවේ දී ය. ජසීහරන්ට එරෙහි සාක්ෂි වශයෙන් පාපෝච්චාරණ ප්‍රකාශය හැරුණ විට ඔහුට විරුද්ධව වෙනත් සාක්ෂියක් නොතිබුණ තරම් වූ අතර වධහිංසා පැමිණ වූ බවට තිබූ සාක්ෂි මත එම පාපෝච්චාරණ ප්‍රකාශ සාක්ෂිය සැක කටයුතු බවට පත් වන බව

ප්‍රචන්ති රුගත් මාධ්‍යවේදීන් යාපනයේ උදයන් කාර්යාලයට හවස් වී පැමිණෙන අවස්ථාවක් (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

විනිසුරුවරයා විවෘත අධිකරණයේ දී ප්‍රකාශ කර තිබුණි. මෙම තත්ත්වය යටතේ පැමිණිල්ලට තෝරා ගැනීමට වෙන කිසිදු පියවරක් තිබුණේ නැත. එබැවින් පැමිණිල්ල ඇඟ බේරාගැනීමේ ක්‍රමයක් තෝරා ගත්තේ ය. වරදකාරී ලිපිවල කර්තෘ වශයෙන් තිස්සනායගම් ප්‍රධාන විත්තිකරු වන නිසා ජසීහරන් සහ වලර්මතිට එරෙහිව නීති කෘත්‍යක් පවත්වාගෙන යාමට හේතුවක් නැතැයි ඔව්හු තර්ක කළහ. වෙනත් වචනයෙන් කියන්නේ නම් ප්‍රශ්නයට බඳුන්ව තිබෙන සඟරාව අයත් සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරුන් වූ පලියට ම තිස්ස විසින් ලියන ලද ලිපි වෙනුවෙන් මේ යුවලට වරද පැටවිය නොහැකි ය කියා ය. ²⁵

එන්. විත්ථාදරන් නඩුව

පෙබරවාරි 27වන දින පවුලේ අවමගුල් උළෙලක් අවස්ථාවෙහි පැහැරගෙන යන ලද සුදර් ඕලි කර්තෘ විත්ථාදරන් දෑස් බැඳ, වෑන් රථයකට දමා ගනු ලදුව දරුණු පහර දීමකට ලක් විය. උදෑසන 9.30ට පමණ මෙම පැහැර ගැනීම සිදුවූ කළ කොළඹ මාධ්‍ය ප්‍රජාව අතර සංක්‍රාසයේ උද්වේගයක් පැතිර ගියේ ය. ජනමාධ්‍යවේදී සංවිධානයන්ගෙන් මෙන් ම රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ප්‍රජාව වෙතින් ද ක්ෂණික ප්‍රතිචාර ගලා ආවේ ය. තෙරපුම වැඩි වෙත් ම ඔහු පැහැරගත් කාර්යාංශය ඔහුගේ දෑස් බැඳ ගෝනියකට දමා කොළඹ අපරාධ විමර්ශන අංශය (සී.සී.ඩී) අසළ දමා ගියා ය. එතැනින් ඔහු රුගත් සී.සී.ඩී. ය විත්ථාදරන් තම අත් අඩංගුවෙහි සිටින්නේ යැයි ප්‍රකාශ කළේ ය.

ඔහු අත් අඩංගුවට ගත් අවස්ථාව ලෙස වාර්තා කරන ලද්දේ පස්වරු 1.30 ය.

චිත්‍යාදරන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට හේතු වූයේ ඔහුගේ දුරකථන ඇමතුම් පොලීසිය විසින් රහස් අසා සිටීමෙන් බව පසුව පැහැදිලි විය. පරාජය මුවට සිටි එල්.ටී.ටී.ඊ. ය විසින් යටත් නොවීමේ සංකේතයක් ලෙස දක්වන ලද අවසාන සහ අසාර්ථක එනමුත් නිර්භය ගුවන් ප්‍රහාරය කොළඹට එල්ල වූ පෙබරවාරි 20වන දින ඔහු ලද දුරකථන ඇමතුම් ගණනාවක් ඊට හේතු වී තිබුණි. ප්‍රශ්න කිරීම් හමුයේ එම කිසිදු ඇමතුමක සැක කටයුතු අරමුණක් නොතිබූ බව සනාථ කිරීමට චිත්‍යාදරන් සමත් විය. අනතුරුව ඔහුගේ බැංකු ගිණුම් පරීක්ෂා කරන ලදුව යම් යම් ලැබීම් සහ ගෙවීම් සැකකටයුතු යැයි හඳුනා ගැනුණි. මෙහි දී ද නිරවුල් සහ විශ්වාසීය පිළිතුරු ලබා දීමට චිත්‍යාදරන් සමත් විය. මේ අවස්ථාවේ දී චිත්‍යාදරන් තමන්ට බාර දිය යුතු යැයි ත්‍රස්ත විමර්ෂණ ඒකකය කියා සිටියේ ය. එසේ වී නම් චිත්‍යාදරන්ගේ ආරක්ෂාවටත් කායික යහ පැවැත්මටත් මහත් අනතුරක් වීමට ඉඩ තිබුණි. එනමුත් සී.සී.ඩී. ය නීතිමය ප්‍රතිපාදන දක්වාලමින් කර්තෘවරයාගෙන් කවර හෝ ප්‍රශ්න කිරීමක් සිදුවිය යුත්තේ සිය අත්අඩංගුවේ සිටිය දී බව අවධාරණය කළේ ය.

මෙම අවස්ථාව වන විට ඔහුගේ මූලික අයිතීන් කෙළෙසීම සම්බන්ධයෙන් පිළියම් ඉල්ලා සිටිමින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයේ පෙත්සමක් ගොනු කර තිබුණි. චිත්‍යාදරන්ට එරෙහිව නඩුවක් පැවරීමට පදනමක් නැතැයි පොලිස් කාර්යාංශ තේරුම් ගත් අප්‍රේල් මාසය අවසානයේ දී රජයේ නීතිඥයා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුයේ පවරා ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම ඉල්ලා අස්කර ගන්නේ නම් ඔහු මුදා හැරීමට එකඟත්වය පළ කළේ ය. අත් අඩංගුවට ගෙන සිටි කර්තෘවරයාගේ පවුලේ අය ඊට එකඟ විය. තමන් විසින් සිරගත කරන ලද නිර්දෝෂී පුද්ගලයකුගේ නිදහස සහමුලින් ම අසමාන කේවල් කිරීමකට ලක් කිරීම මගින් ආරක්ෂා කාර්යාංශ සිය අයුතු අසාධාරණ පියවරයන් පිළිබඳ වගවීමෙන් ගැලවීම පිළිබඳ තවත් උදාහරණයක් මෙමගින් අපට සැපයේ.

ආතර් වාමනන් නඩුව

බරපතල බව අතින් ඒ හා සමාන නොවුන ද මෙම සංදර්භය තුළ ආතර් වාමනන් නඩුව ද යළි සලකා බැලීම වටී. සන්ඩේ ලීඩර් හි වාර්තාකරුවකු වූ ආතර් වාමනන් 2007 ඔක්තෝබරයේ දී සී.අයි.ඩී. ය විසින් අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද්දේ ව්‍යවසාය සංවර්ධන ඇමැති මනෝ විජේරත්න විසින් කප්පම්

ඉල්ලීමක් පිළිබඳ කරන ලද පැමිණිල්ලක් උඩ ය.

2007 ඔක්තෝබර් 21දා වාමනන් විසින් ලියන ලදුව සන්ඩේ ලීඩර් හි පළ වූ වාර්තාවකින් කියැවුණේ විදේශ සංචාරයක දී විජේරත්නගේ බිරිඳ රුපියල් 87,000ක ජාත්‍යන්තර දුරකථන ඇමතුම් ගෙන ඇති බවත් ආණ්ඩුවේ නීති අනුව එවැනි මුදලක් ගෙවිය නොහැකි වුවත් එම මුදල අමාත්‍යාංශය විසින් ගෙවා ඇති බවත් ය. වාර්තාව පළ කිරීමට පෙර ඔක්තෝබර් 19වන දින මේ පිළිබඳව ඇමැතිවරයාගේ අදහස් දැන ගැනීමට වාමනන් සිය මවගේ දුරකථනයෙන් ඔහුට කතා කර තිබුණි.

එය පළ නොකිරීමට නම් වාමනන් තමන්ගෙන් රුපියල් ලක්ෂ 50ක් ඉල්ලා සිටියේ යැයි වාර්තාව පළවූ දිනයේ දී විජේරත්න ඔහුට එරෙහිව කප්පම් නඩුවක් පැවරුවේ ය. ඇමැතිවරයා ඔහුගේ ජංගම දුරකථනයේ ඇමතුම් වාර්තා සාක්ෂි වශයෙන් දක්වා තිබුණි. ඔක්තෝබර් 23 දා විජේරත්න පාර්ලිමේන්තුවෙහි දී වාමනන් නම් කොට පහර ගැසුවේ ය. ඔහුගේ මව ද කෙටි වේලාවක් රඳවා තබා ගත් සී.අයි.ඩී. ය වාමනන් අත් අඩංගුවට ගත්තේ ය.

දිනකිහිපයක් රඳවා සිටි වාමනන්ට අධිකරණයෙන් ඇප ලබා දෙන ලදී. වාර්තා වූ අන්දමට සී.අයි.ඩී. ය වාමනන් භාවිත කළ දුරකථනය සිය පරිගණක විශ්ලේෂණ අංශයට යොමු කරන ලදී. එම අවසන් වාර්තාව 2009 ජූනි මාසයේ දී අධිකරණයට ඉදිරිපත් කරන විට සිය මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන්දි ඉල්ලා වාමනන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පෙත්සමක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය නඩුව විභාග කිරීමට ඒ වන විට තීරණය කර තිබුණි. එනමුත් මෑත දී ඇමැතිවරයාගේ නීතිඥයා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට දැනුම් දුන්නේ මෙම ප්‍රශ්නය අධිකරණයෙන් පිටත දී විසඳා ගැනීමට හැකියාවක් ඇති බව යි. එය එසේ සිදු වන්නේ නම් එමගින් පෙන්නුම් ඇත්තේ ද අයුතු ලෙස චෝදනාවන්ට ලක් වූ තවත් පුද්ගලයකුට නිදහස සඳහා සිය මූලික අයිතිවාසිකම් කේවල් කරන්නට සිදුවන තවත් කැන සම්මුතියකි.

8. ප්‍රාදේශීය දසුන

ජූනි 24 දා යාපනයේ ප්‍රධාන පුවත් පත් තුන වන උදයන්, වාලමිපුර සහ නිනක්කුරල් හි අලෙවි නියෝජිතයින් ඒදින පුවත්පත් බෙදා හැරීමට සැරසෙත් ම ප්‍රහාරයකට ලක් විය. කොළඹ මුද්‍රණය වන සිය සහෝදර සුදර් ඔලි පුවත්පත සමග එක්ව ශ්‍රී ලංකාවේ විසිර සිටින දෙමළ ජනයා අතර අත්‍යවශ්‍ය සබඳකම් ඇති කරන උදයන් නියෝජිතයින්ට එල්ල වූ

ප්‍රහාරය ඉතා දරුණු විය. එහි අලෙවි නියෝජිතයින් වාචිකව ද කායිකව ද ප්‍රහාරයට ලක් විය.

විශ්වාස කටයුතු තොරතුරු අනුව තියුණු ආයුධ වලින් පත්තර මිටි කපා පෙට්ටරල් දමා ගිනි තැබුණි. වහාම පුවත්පත බෙදා හැරීම් නතර කළ නමුත් උදයන් කළමනාකරනය පැයකට පසු යළි බෙදා හැරීම ඇරඹුවා ය. නිනක්කුරල් හි විසි හය හැවිරිදි බෙදා හැරීම් නියෝජිතයාට ද එම ස්ථානයේ දීම පහර දෙනු ලැබූ ඔහු බරපතල තුවාල ලැබුවේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍යට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්ව ව්‍යාපාරයේ මෙම මැත සිදුවීම රට රැක ගැනීමේ දෙමළ පෙරමුණ යන නොදන්නා ප්‍රභවයකින් නිකුත් කරන ලද “දෙමළ ඊළාමයේ පාර ජාතික ආණ්ඩුව” යන ප්‍රකාශය පළ නොකිරීම නිසා ඇති වූ ප්‍රකෝප වීමක් බව පෙනෙන්නට තිබේ.

මෙම ප්‍රකාශය ජුනි 23වන දින පුවත්පත් කාර්යාල වෙත බාර දෙන ලද්දේ එය පළ කළ යුතුය යන නියෝගය ඇතිව ය. නමුත් උදයන් කර්තෘ සහ ප්‍රකාශකට අනුව පිළිගත හැකි ලිපිනයක් හෝ කර්තෘත්වයක් නොතිබූ මෙම ප්‍රකාශයෙහි වගකීමේ අවම ප්‍රමිතියක්වත් තිබුණේ නැත. ජුනි 25වන දින අලුයම උදයන් සහ සුදර් ඕලි කර්තෘ වන විත්‍යාදරන් ගේ කොළඹ නිවසට ලැබුණු අංකය හඳුනාගත හැකි දුර කථන ඇමැතුමකින් එම ප්‍රකාශය පළ කිරීමට අසමත්වීම හේතු කොට ගෙන දරුණු ප්‍රතිවිපාකයන් අත්විදින්නට සූදානම් වන ලෙස අනතුරු හැඟවුණි.

උදයන් ප්‍රකාශක ඊ. සරවනපවත් මෙම කාරණය ප්‍රාදේශීය පොලීසිය සහ යාපනයේ නගරයේ වගකීම බාර යුද නිලධාරීවෙකු ද දැනුම් දුන්නේ ය. යෝග්‍ය පියවර ගනු පිණිස සියළු තොරතුරු ද ලබා දෙන ලදී.

ජුනි 27වන දින “ත්‍රස්ත පක්ෂග්‍රාහී” සහ ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ ජනයා

“චාක්‍රලත්වයට” පත්කරන්නේ යැයි චෝදනා කරමින් උදයන්හි කාර්ය මණ්ඩලයට සහ අලෙවි නියෝජිතයින්ට “අවසාන නිවේදනය” යැයි කියූ ලියුම් ලැබුණි. දැන් ශ්‍රී ලංකාව “එකමුතුකම සහ නිදහස” දිනා ඇතැයි කී එම ලියුම උදයන් “නිත්‍ය සාමය

රාජ්‍ය මාධ්‍ය නිර්දේශපාලන කිරීමේ 2005 පොරොන්දුව තවමත් ඉටු කිරීමට ඉතිරි කරගෙන සිටින ජනාධිපති රාජපක්ෂ (වමේ), සිය පොරොන්දු අතර මාධ්‍ය නිදහස තහවුරු කිරීමට පොරොන්දු දෙන වික්‍රමසිංහ (ජායාරූපය විශේෂ අවසරයෙනි)

විනාශ කරමින් මහජනයා යළි ත්‍රස්තවාදය කරා යොමු කරන්නේ” යැයි කියා සිටියා ය. පුවත්පතෙහි වාර්තා සත්‍ය “විකෘති කර” දෙමළ ජනයා අතර ජාතිවාදී හැඟීම් වර්ධනය කරන්නේ යැයි ද එය සඳහන් කළා ය. ජුනි 30වන දින වන විට උදයන් වසා දමන ලෙසත් නැතහොත් මරණ දඬුවමට සූදානම් වන ලෙසත් එමගින් අනතුරු හඟවා තිබුණි.

ප්‍රබල ආරක්ෂ විධි විධාන ඇතිව උදයන් දිගට ම මුද්‍රණය විය. මැතිවරණ පැවැත්වීම නිවේදනය කිරීමෙන් පසු දේශපාලන වලනයන් උත්සන්න විය. ඒ විසින් පළාත්බද විශේෂයෙන් ම උතුරේ මාධ්‍ය කරා නව ජවයක් ගෙන ආවේ ය. අවසානය දැකීමට යාපනයේ ජනයා කැමැත්තක් දැක්වූ නිරන්තරම පිහිටුවත් සහ උමතුගිලි එල්ලයක් දැක්වූවාට දෙමළ කොටි පරාජය වීමෙන් පසු දීර්ඝ කාලයක් දකුණේ පාලක පක්ෂයන්හි සහායකයකු වූ ඊළාම් ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය (ඊ.පී.ඩී.පී) උතුරේ දේශපාලන භූ දර්ශනයෙහි ආධිපත්‍ය ලබාගෙන තිබේ. කෙසේ වෙතත් මැත නැගෙනහිර යුද ජයග්‍රහණයන්ට සැහෙන දායකත්වයක් සැපයූ එල්.ටී.ටී.ඊ. යෙන් කැඩී ගිය තවත් දෙමළ පක්ෂයක් වන දෙමළ මහජන විමුක්ති කොටි (ටී.එම්.ටී.පී) උතුරෙහි සිය පා රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටී. මෙම දෙපාර්ශ්‍ය අතර විරුද්ධවාදීකම් ඉදිරි මාසයන්හිදී උතුරෙහි දේශපාලන වර්ධනයන් මත දිගු සෙවැනැල්ලක් පතිත කිරීමට ඉඩ තිබේ.

මෙම පක්ෂ දෙකෙන් එකක්වත් උතුරෙහි තහවුරු වී නැත. ජනයා ඔව්න් දෙස බලන්නේ තවමත් හැකියාව නොපෙන් වූ පක්ෂ ලෙස ය. ආණ්ඩු කිරීමේ බලය ලැබීමට පෙර ඔව්න් තව යා යුතු බොහෝ දුර තිබෙන බව පෙනේ. යාපනයේ ජන්දදායකයෝ යාපනයේ මාධ්‍ය කෙරෙන් එළඹෙන මැතිවරණ සමය තුළ වගකිවයුතු වාර්තාකරණයන් සහ විග්‍රහ අපේක්ෂා කරති. දෙමළ ජන්ද මැතිවරණයන්හි “පාවෙන සාධකය” ලෙස සැලකෙන අතර ප්‍රධාන අපේක්ෂකයින් දෙදෙනා ම මහත් ප්‍රේමයකින් යුතුව ඔවුන්ට ආලපාන්නට පටන් ගෙන තිබේ. මෙම සන්දර්භය තුළ ප්‍රාදේශීය මාධ්‍ය අත්කර ගන්නේ වැදගත් ස්ථානයකි.

කෙසේ වෙතත් රටෙහි නැගෙනහිර දී මාධ්‍ය සාපේක්ෂ නොසැලකිල්ලකින් සහ සම්පත් නැති කමින් පීඩාවිඳි. ප්‍රකාශණ කිහිපයක් පමණක් ඇති නැගෙනහිර මාධ්‍යවේදීන් ගණන ද සුළු ය. මාධ්‍ය සංවර්ධන සංවිධානයක් වන ඉන්ටර් නිවිස් ආයතනයට අනුව නැගෙනහිර පළාතේ දළ වශයෙන් මාධ්‍යවේදීන් 230ක් පමණ සිටින අතර ඒ අතරින් ක්‍රියාකාරී ලෙස සැලකිය හැක්කේ 20 දෙනෙකු පමණි. ඉතිරි අයතුරෙන් බහුතරය අර්ධකාලීනයිත් වන අතර සතියකට එක් වාර්තාවක් හෝ ඊට වඩා පළ කරන්නේ ඉන් 60 දෙනෙකු පමණ ය.

නැගෙනහිර පළ වූ අතලොස්සක් ප්‍රකාශණ අතුරින් එකක් වූ සති අග දෙමළ පුවත්පතක් වන *වාර උරෙයිහල්* (ගිනිගල), එහි කර්තෘ එම්. අයි. රමතුල්ලා දිගින් දිගටම ප්‍රභාරයන්ට ලක් වීමෙන් පසු 2009 මැයි මාසයේ දී වසා දමන ලදී. 2007 මුල් භාගයේ දී ආරම්භ කරන ලද *වාර උරෙයිහල්* ප්‍රාදේශීය ආයතනයන්හි සහ ආගමික භාරයන්හි දූෂණ හෙළිදරව් කිරීමෙහිලා විශේෂත්වයක් දැක්වීය. එහි කාර්යාලය තෙවරක් ප්‍රභාරයන්ට ලක් වූ අතර අවසාන ප්‍රභාරය එල්ල වූයේ 2009 මැයි මාසයේ දීය. එම සිදුවීමෙන් පසු එය වසා දමන ලදී.

රටෙහි අගනගරයේ මාධ්‍ය හිමිකරුවන් දක්වන අඩු සැලැකිල්ල නිසා නැගෙනහිර මාධ්‍ය දිගින් දිගටම පීඩාවට පත් වෙමින් තිබේ. මාධ්‍යවේදීන්ට ගෙවනු ලබන්නේ සොච්චමකි. වෙබ් අඩවි ගවේෂනය කිරීමේ සහ වාර්තා යැවීමේ වියදම පවා පියවෙන්නේ යාන්තමයට ය. යැවෙන වාර්තා බොහෝ විට පළ නොවන අතර එමගින් ජීවගුණය සහ උනන්දුව මොට වෙයි. බොහෝ මාධ්‍යවේදීන් සිය ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වශයෙන් ආණ්ඩුවේ ගුරු වෘත්තිය හෝ පළාත් පාලන ආයතනයන්හි හෝ සේවය කරති. මෙමගින් ඔව්න්ගේ ස්වාධීනත්වයට සීමා පැනවේ. වැදගත් සිදුවීම් වාර්තා කරනු පිණිස බොහෝ විට කොළඹින් මාධ්‍යවේදීන් යැවෙන අතර

ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්ට එම අවස්ථාව ලැබෙන්නේ නැත.

නැගෙනහිර එල්.ටී.ටී.ඊ.යේ අවසාන සන්නද්ධ ප්‍රතිවිරෝධයන් ද 2007 දී ලංකාණ්ඩුව විසින් ඉවරයක් කරන ලද නමුත් එම පළාත තවම සාමකාමී පරිවර්ථනයකට ලක්ව නැත. සංවිධානාත්මක දේශපාලන කණ්ඩායම් සහ ඉතිරි වූ කුඩා සන්නද්ධ විරුද්ධතා කණ්ඩායම් ඉඳහිට කරන ප්‍රහාරයන් නිසා ආරක්ෂාව තවමත් ප්‍රධාන කාරණයකි. අපරාධ ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර සමහර අපරාධ කල්ලි දේශපාලන රැකවරණය ලබන්නේ යැයි සැක සාංකා මතුව තිබේ.

දළ වශයෙන් සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනයා සමාන ප්‍රමාණයකින් වෙසෙන නැගෙනහිර, ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතාම විවිධත්වයෙන් පිරි පළාත ය. එහි සන්ධාන ගොඩ නැගීම ඉතාම සංකීර්ණ වීමට ඉඩ ඇති අතර දේශපාලන තරඟය ඉහළම මට්ටමක පවතිනු ඇත. මේ හේතු කරණ කොට නැගෙනහිර මාධ්‍යට නව සහායක්, නව ජවයක් ලැබිය යුතු යැයි නිරීක්ෂකයෝ විශ්වාස කරති. එවිට කොළඹ ප්‍රභූවරුන්ගේ උවමනාවන් දෝංකාර නැංවීම වෙනුවට ජාතික දේශපාලන න්‍යාය පත්‍රයට ස්වකීය ම වූ හඬක් එක් කිරීමට නැගෙනහිරට හැකිවනු ඇත.

පාලක ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය සහ එක්සත් ජාතික පක්ෂය යන ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලන පක්ෂ දෙකෙහි තරඟයේ ප්‍රධාන පොරපිටිය බවට පත් වනු ඇති දකුණ සහ බටහිර කළාප මැතිවරණ සමයෙහි ඉහළ යන ප්‍රවණත්වයක් අත් දැකීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත. එහි පෙර නිමිති දෙසැම්බර් 05වන දින කොළඹ පැවැති එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ රුළියක දී රාජ්‍ය පාලිත රූපවාහිනී නාලිකාවක වාර්තාකාර කණ්ඩායමකට පහරදීමෙන් දැක්ක හැකි විය. රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍ය අපක්ෂපාතී වාර්තාකරණයක් ලබා දෙනු ඇතැයි විශ්වාස කළ නොහැකි බැවින් පළිගැනීමට ලක්විය හැකි යැයි විරුද්ධ පක්ෂයේ ප්‍රධානියකු කී බව වාර්තා විය. ස්වාධීන ජනමාධ්‍යවේදීන් ගණනාවකට ම මෙම අවස්ථාව ආවරණය කිරීමට සළසා තිබූ අතර එබැවින් ආරාධනා නොකිරීම ගැන පැමිණිළි කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නැතැයි ඔහු කියා සිටියේය.

අන්තර් ජාතික දූත කණ්ඩායම එම වාර්තාකාර පිරිසට එල්ල වූ ප්‍රභාරය හෙළා දකින අතර විරුද්ධ පාක්ෂික දේශපාලනඥයා විසින් ප්‍රකාශ කළ අදහස් කිසිසේත් ම අනුමත නොකරයි. එසේ වෙතත් රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍ය ආයතන මැතිවරණ සමයෙහි ස්වභාවික වැරදිකරුවකුගේ තත්ත්වයට පත් වීම සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණකි. එබැවින් රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍ය වගකිව යුතු මහජන සේවා ආයතන බවට පරිවර්ථනය කිරීම හදිසි මූලිකත්වයක් සේ සැලකිය යුතු ය.

9. පුවත්පත් මංචලය යළි පිහිටුවීම ජනමාධ්‍ය ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයකි

2009 ජුනි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව 1973 පුවත්පත් මංචල පණත යළි පණ ගැන්වීමේ සිය අභිප්‍රාය ප්‍රසිද්ධ කළාය. එහි සභාපතිවරයා, ආණ්ඩුවේ නියෝජිතයා මෙන්ම මහජනයා නියෝජනය කිරීමට දෙදෙනෙකු ද පත්කරන ලදී. මාධ්‍ය හිමිකරුවන් සහ ජනමාධ්‍ය සංවිධාන සිය නියෝජිතයින් පත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා එම ක්‍රියාදාමය අතර මඟ ඇණ හිට තිබේ.

තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර නොවන හේතූන් මත ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය 1973 පණත සම්බන්ධයෙන් කිසිවිටෙක සතුටට පත් වූයේ නැත. පණත අපහාස චෝදනා යටතේ නඩු පැවැරීම ද දීර්ඝ සිර දඩුවම් පැණවීම ද ඇතුළුව මාධ්‍යවේදීන්ට එරෙහිව උග්‍ර පියවර ගැනීමට අවස්ථාව සළසයි. පහත සඳහන් කාරණා ද ඇතුළුව යම්යම් මාධ්‍ය අන්තර්ගතයන් තහනම් කිරීමට එය උග්‍ර ප්‍රතිපාදන සළසා තිබේ:

- ආණ්ඩුවේ අභ්‍යන්තර සන්නිවේදන සහ අමාත්‍ය මංචල තීරණ
- ජාතික ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් විය හැකි සන්නද්ධ සේවාවන්ට අදාළ තොරතුරු
- කෘතීම බඩු හිඟයක් සහ සමපේක්ෂණ මිල ඉහළයාම් වලට තුඩු දියහැකි ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු

මෙම පණත පාවිච්චියෙන් ඉවත්කර තිබූ නමුදු එම නීතිය අහෝසි කරැණේ නැත. 1994 දී පණතෙහි එන දඩුවම් දීමේ වගන්ති අත්හිටුවීමට මාධ්‍ය ප්‍රජාව ආණ්ඩුව සමඟ එකඟතාවයක් ඇති කර ගත්තේ ය.

මේ අතරවාරයේ මාධ්‍ය ප්‍රජාව සහ අන්තර් ජාතික හවුල්කරුවන් අතර ඇති වූ දීර්ඝ සංවාදයක් හරහා ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය ආයතනය පිහිටුවීමට මඟ පෑදින. එය ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිළි කොමිසම ද ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය විද්‍යාලය ද පවත්වා ගෙන යයි. ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය ආයතනයේ ඉතිහාසය නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය, ශ්‍රී ලංකා කර්තෘ සංසදය සහ ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් හිමිකරු සමාජය එක්ව මාධ්‍ය නිදහස සඳහා වූ කොළඹ ප්‍රකාශනය නම් ලියැවිල්ලට අත්සන් කළ 1998 දක්වා ඇතට දිව යයි. ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය ආයතනය සහ ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිළි කොමිසම

විසිපස් වසරක සිවිල් යුද්ධයේ තිත්ත උරුමයෙන් තවමත් ප්‍රකෘතිය නොලැබූ නගරයේ සංකේතයක් වැනි යාපන මහා විදිය

2003 දී ලියාපදිංචි කරන ලදුව ස්කැන්ඩිනේවියානු ආධාර විශාල වශයෙන් දිනා ගැනීමට සමත් විය.

රටෙහි ප්‍රධාන මාධ්‍ය ආයතන/සංවිධාන - ඒ සියල්ලත් ම ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය ආයතනයේ කොටස්කරුවන් ය - එහි ක්‍රියාකාරිත්වය සහ එය පවත්වා ගෙන යා යුතු අන්දම ගැන වෙනස් මත දරති. පුවත්පත් මංචලය යළි පණ ගැන්වීමේ අනතුර හමුයෙහි පුවත්පත් කර්මාන්තය පුවත්පත් පැමිණිළි කොමිසම කෙරෙහි සිය කැපවීම යළි දක්වා සිටීම වැදගත් වර්ධනයක් විය. මාධ්‍ය වගවීම ආණ්ඩුව යටතට ගැනීමේ අනතුර මතු වූ විට පුවත්පත් පැමිණිළි කොමිසමට බැඳී නොසිටි පුවත්පත් ඊට බැඳුනි.

පුවත්පත් මංචලය යළි පිහිටුවීම විසින් මාධ්‍ය ගැන කවර හෝ යුක්ති යුක්ත පැමිණිල්ලක් ඇති කවරකටුව සහනයක් සැලසෙනු ඇතැයි ජනමාධ්‍ය සහ තොරතුරු අමාත්‍ය අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා විශ්වාස කරයි. "මාධ්‍ය නිදහස තිබිය යුතුම දෙයක්" යැයි කියන ඔහු එනමුත් "අප මහජනයාගේ නිදහස ගැනත් බැලිය යුතුයි. මාධ්‍ය විසින් අසාධාරණ ලෙස කවරෙකුට හෝ පහර ගසනවා නම් ඔහු හෝ ඇයට ලබා ගත හැකි ප්‍රතිකර්මයක් තිබිය යුතු" යැයි කියයි.

මාධ්‍ය ප්‍රජාව එම අදහස පිළිනොගනී. අගෝස්තු මාසයේ දී මාධ්‍යට සම්බන්ධ සියළු දෙනාගේ රුස්වීමක් කැඳවන ලදුව ඔවුහු පැමිණිළි කොමිසම කෙරෙහි සිය කැපවීම යළි තහවුරු කරමින් පුවත්පත් මංචල පණත අසීමිතව කල්දමන ලෙස ඉල්ලා සිටියහ. පැමිණිළි කොමිසමේ නිලධාරීන්ට අනුව ඉන් පසුව ගතවූ කාලය තුළ මහජනයාට මාධ්‍ය වාර්තාකරණයන් ගැන සිය දුක්ගැන්විලිවලට පිළියම් ලබා ගත හැකි පැමිණිළි කොමිසමේ ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳ දැන්වීම් වඩ වඩා පළ කිරීම යනාදියෙන් පෙන්නුම් කරගෙන පැමිණිළි කොමිසම

කෙරෙහි වැඩි කැපවීමක් පුවත්පත් විසින් පෙන්නුම් කර තිබේ. මෙම ක්‍රියාදාමය දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් පුවත්පත් සහ පාඨකයා අතර මැදිහත් සහ ස්ථාවර සබඳතාවයක් සඳහා පසුබිම සකස් කිරීමේ මාවතක් ලෙස සළකනු ලැබේ. එහි උපරිම සාර්ථකත්වය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ සහ සහ බලය දරන පුද්ගලයින් මාධ්‍ය කෙරෙහි වගකිවයුතු සහ ගරු කටයුතු ආකල්පමය සිලයක් සමග්‍රහණය කර ගත යුතු ය.

10. මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ ව්‍යාපාරය

ජෙනරල් පොන්සේකා නියමිත කාලයට පෙර විශ්‍රාම ගැනීමත් ජනාධිපති රාජපක්ෂ සමඟ කරන ලද ලිපි හුවමාරුවත් වටා දැවැන්ත ප්‍රශ්නයක් මතු විය: ඔහු ඇත්ත වශයෙන් ම වෙනසකට භාජනය වී ඇත්ද? නැතහොත් මාධ්‍ය නිදහස ද ඇතුළුව සිවිල් අයිතීන් පිළිබඳ ඔහුගේ උනන්දුව හුදෙක් මැතිවරණ ජනප්‍රියත්වය සඳහා කරනු ලබන අවස්ථාවාදී රඟපෑමක් ද? මුල් ලකුණු විසින් පෙන්නුම් කළේ ඔහු වෙනසකට ලක් ව ඇති බව යි. ඔහුගේ ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපිය යම් යම් කරුණු පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් ඇමුණුම ද සමඟ මාධ්‍යට නිකුත් කළවිට පශ්චාත් යුද්ධ දේශපාලන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ආණ්ඩුව සමඟ සිය නොඵකඟතාවයන්හි පදනම වශයෙන් ඔහු දැක් වූ කරුණු තුනක් සැලකිය යුතු අවධානයක් දිනා ගත්තේ ය.

- යුද්ධ භූමියේ ලද සියළු ජයග්‍රහණයන් ආපසු හැරවීමට සහ දෙමළ සුළුතරය අතර අප්‍රසන්නතාවයන් උත්සන්න කිරීමට මඟ සලසන, අභ්‍යන්තර සරණගතයින්ගේ තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් දක්වන නොසැලකිල්ල
- සන්නද්ධ හමුදාවන්ට සාධාරණ සැලකීමක් ලබා දීමට දිගින් දිගටම බාධාවක් වන ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව තුළ පවත්නා දූෂණය
- දූත කණ්ඩායමේ දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් ඉතාම වැදගත් කාරණය වන මාධ්‍ය නිදහස ආරක්ෂා කිරීමට ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුව අසමත් වීම

එසේ නමුත් නොවැම්බර් 15වන දින සන්චේ ෮යිම්ස් “දේශපාලන විවාරය” සඳහන් කළේ මෙම කරුණ තුන ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලද ලිපියෙන් ඉවත් කර අඩු වැදගත් කමක් ඇති යුද්ධයෙන් පසු ඔහුට සපයන ලද ආරක්ෂාවේ අඩුලුහුඬුකම් වැනි ලුහුඬු කරුණු ඇතුළත් කරන ලද බව යි.

දූත කණ්ඩායම හමු වූ දේශපාලන විපක්ෂයේ

ප්‍රධානීන් කියා සිටියේ නැගී එන රාජපක්ෂ පවුලේ ඒකාධිපතිත්වය පරාජය කිරීම පිණිස විශ්‍රාමික ජෙනරල්වරයා විශ්වාසවන්ත අපේක්ෂකයකු බව යි. කෙටුම්පත් කිරීම පිණිස තමන් ද දායක වූ ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපිය පොන්සේකාගේ හිටපු යුද සගයකුගේ උපදෙස් මත සංසෝධනය කරන ලද බව ඔවුහු පිළිගත්හ. නමුත් ජනාධිපති කාර්යාලයේ නිවේදනයට අනුව එම ලිපි දෙක ම ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලදුව ලැබී තිබූ බැවින් පොන්සේකා කෙරෙහි සිය විශ්වාසය තහවුරු වූ බව ඔවුහු කියා සිටියහ.

එසේ වෙතත් පොන්සේකා වෙනසකට භාජනය වී ඇත්ද යන්න මෙමගින් තවදුරටත් විවෘතව තබනු ලබයි. විපක්ෂ දේශපාලන නායකත්වයෙහි වන වඩා විශ්වාසී සහ කැපවීමක් සහිත පිරිස් පශ්චාත් යුද්ධ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා තමන් අපේක්ෂා කළ පාදුල දේශපාලන සහ ව්‍යවස්ථාමය වෙනස්කම් ඇති කිරීම පොන්සේකාගේ අභිලාෂය වන්නේ යැයි විශ්වාස කරති. ඒ අතුරින් මූලික වන්නේ මහජන ජන්දයෙන් තෝරා පත්වන අති මහත් බලයක් සංකේන්ද්‍රණය වූ විධායක ජනාධිපති ධුරය අහෝසි කිරීම යි. බලයට පත් වූ පසු රාජ්‍යයේ සහ ආණ්ඩුවේ සර්ව බලධාරී නායකයාගේ තත්ත්වයේ සිට නාමික රාජ්‍ය නායකයා බවට පත් වීමට පොන්සේකා කැමැති වනු ඇතැයි විශ්වාස කිරීමට ඔවුන් සූදානම් බව පෙනේ.

මාධ්‍ය ප්‍රජාවෙහි යම් යම් පිරිස් එය පිළිගන්නේ නැත. විශ්‍රාමික ජෙනරල් පොන්සේකා දේශපාලන තරඟයට පැමිණීම විසින් දේශපාලන වලනය ඉහළ නංවා ජීවයක් නැතිව තිබූ විපක්ෂයට ප්‍රබෝධයක් ලබා දී ඇති බව පිළිගන්නා නමුත් පොන්සේකා මත ඔවුහු එතරම් බලාපොරොත්තුවක් නොතබති. දෘඪ හමුදා නිලධාරියකු ලෙස පොන්සේකා හඳුන්වා දුන් ප්‍රධාන පෙළේ පුවත්පත් හිමිකරුවකු කීයේ ඔහු විසංවාදය නොඉවසීමටත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පැවැත්මේ සුක්ෂමතා නොසලකා හැරීමටත් ඉඩ ඇති බව යි. එපමණක් නොව මාධ්‍ය ප්‍රජාවේ බොහෝ දෙනෙකු යුද්ධයේ අවසන් අදියරෙහි කළ යුදමය වාර්තාකරණයන් නිසා අඩුම වශයෙන් මාධ්‍යවේදීන් දෙදෙනෙකු පැහැරගෙන ගොස් වධහිංසා පැමිණවීමේ බරපතල ක්‍රියාවන්ට ඔහු වගකිවයුතු බව විශ්වාස කරති.

එම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී ම අගතිගාමී සහ අපරීක්ෂාකාරී දේශපාලන ප්‍රකාශ කිරීම සම්බන්ධයෙන් ද පොන්සේකා ප්‍රසිද්ධියක් උසුළයි. එවැනි එක් ප්‍රකාශයක් වූයේ ශ්‍රී ලංකාව සිංහල ජනයාගේ මව්බිම ලෙස අර්ථ දක්වා දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනයාට එහි ජීවත් වීමට අවසර ඇති බවත් එය වාසනාවක් සේ සලකා එහි ජීවත්වීමට ඔවුන්ට ලබා දී ඇති අවස්ථාව අනිසි ලෙස පාවිච්චි නොකරන ලෙස කියා සිටීමත් ය.

ජනාධිපතිවරණය සඳහා සිය අපේක්ෂාකරුවන් නිල වශයෙන් ප්‍රකාශ කළ නොවැම්බර් 27 වන දින ඔහු මෙවැනි වැරදි සම්බන්ධයෙන් කවර හෝ වගකීමක් ගැනීම පැහැදිලිව ම මගහැරියේ ය. විශේෂයෙන් ම ලසන්ත වික්‍රමකුංග සාකච්ඡා මතකයට නංවමින් තමා දැරූ යුද හමුදා නිලයේ ගරුත්වය සඳහන් කොට ඔහු විශ්වසනීය පෙනුමකින් කියා සිටියේ එවැනි අපරාධයක් කිරීමට තරම් පහත් තත්ත්වයකට තමන් නොවැටෙන බව ය. ඉන්පසු විපක්ෂ නායක සහ හිටපු අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහ සාකච්ඡා කරන ලද කර්තෘවරයාගේ ජායාරූපයකට මල් මාලාවක් පළඳවන වේදිකාවෙහි ඔහු එකට සිට ගත්තේ ය.²⁶

එක්සත් ජාතික පෙරමුණෙහි (යූ.එන්.එස්) නායකත්වය දරන රනිල් වික්‍රමසිංහ සිය ආණ්ඩුවක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස මාධ්‍යට අදාළ සුවිශේෂ සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කරයි. ඊට පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් ය.

- තොරතුරු නිදහසේ පණත
- පුවත්පත් මංඛලය අහෝසි කිරීම
- පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම බලවත් කිරීම
- රාජ්‍ය මාධ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණය

- මාධ්‍ය ආයතනයන්හි විවිධ ව්‍යාපාරික ලැදියාවන් නීතිගත කොට ලැදියාවන්ගේ ගැටුම් වැළැක්වීම

එක්සත් ජාතික පෙරමුණ බලයට පැමිණියහොත් මෙම න්‍යාය පත්‍රය කොතරම් දුරට ක්‍රියාත්මක වනු ඇත් ද යන්න ප්‍රශ්නකාරීය. උදාහරණයක් වශයෙන් පෙන්වනු ලබන කාරණයක් නම් විධායක ජනාධිපති ධුරය අහෝසි කිරීම බොහෝ පැරණි අපේක්ෂකයින්ගේ ද පොරොන්දුවක් වූ නමුත් ඔවුන් බලයට පත් වූ පසු එම පොරොන්දුව ලෙහෙසියෙන් ම බිඳ දමන ලද බව ය. 1994 දී එම පොරොන්දුව මුලින් ම දෙන ලද්දේ වාමාංශික පක්ෂ ගණනාවක සහාය තහවුරු කර ගෙන දිගු කළක් මර්දනය කර තිබූ සිවිල් නිදහස යළි පිහිටුවීමේ කරලිය මතින් සාර්ථක ජනාධිපතිවරණ ව්‍යාපාරයක් ගෙන ගිය වන්දිකා කුමාරතුංග ය. වික්‍රමසිංහ මෙම පොරොන්දුව 2001 සිය පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ ව්‍යාපාරයට එක් කළේ ය. ඔහු බහුතරය දිනාගත් නමුත් ඔහුට කටයුතු කිරීමට සිදු වූයේ ද්විත්ව බලයක් යටතේ එනම් විරුද්ධ පක්ෂයේ ජනාධිපතිවරයා යටතේ වූ බැවින් අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථා වෙනස්කම් ගෙන ඒමට ඔහුට නොහැකි විය. අවසානයේ දී ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ ද 2005 සිය ජනාධිපතිවරණ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන කුළුණක් බවට විධායක ජනාධිපතිධුරය අහෝසි කිරීම පත් කළේ ය.

අගමැතිවරයා වශයෙන් තමා ලද කෙටි කාලය තුළ දී අපහාසය සාපරාධී වරදක් ලෙස සැලකීම

(සාපරාධී අපහාස නීතිය) ඉවත් කළ බවත් තොරතුරු නිදහසේ පණත මහජන සාකච්ඡාවට ඉදිරිපත් කළ බවත් පෙන්වා දීම හැරුණ විට වික්‍රමසිංහ ඉටු නොකළ පොරොන්දු ගැන සමාවට කරුණු ඉදිරිපත් කරන්නේ නැත.

11. නිර්දේශ

මාධ්‍යයේ විවිධ සහ බොහෝ වගකිවයුතු පිරිස් සහ දේශපාලන පිරිස් හමුවීමෙන් අනතුරුව දූත මෙහෙවර 2010 වසරෙහි පැවැත්වෙන මැතිවරණ සඳහා ඉදිරිපත් වන සියළුම පාර්ශවයන්ට මාධ්‍ය ප්‍රඥාප්තියක් පිළිගැන්වීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය ප්‍රජාව එක් විය යුතු යැයි යෝජනා කරයි. මාධ්‍යයේ මූලික ඉල්ලීම් සහතික කර ගැනීමට මෙන්ම පොදු ජනතාවට සම්පූර්ණ සහ සාධාරණ තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඇති අයිතිය ආමන්ත්‍රණය කිරීමටත් එවැනි ප්‍රඥාප්තියක් ප්‍රයත්න දැරිය යුතු ය.

එවැනි ප්‍රඥාප්තියක් අවම වශයෙන් පහත සඳහන් කරුණු ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු ය.

- ශ්‍රී ලංකාව හැර ගිය මාධ්‍යවේදීන් යළි සියරට ගෙන්වා ගැනීම
- යළි පැමිණෙන මාධ්‍යවේදීන්ගේ ආරක්ෂාව සහ කායික යහපැවැත්ම සහතික කිරීම
- මැතිවරණ ව්‍යාපාර ආවරණය කිසිදු අගතියකින් තොරව නිදහස්ව කරගෙන යෑමට රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍යන්ට ඉඩ සලසන බවට ජනාධිපතිවරයාගෙන් සහතිකයක් ලබා ගැනීම
- හදිසි නීති රෙගුලාසි සහ විශේෂ ආරක්ෂා නීති යටතේ රඳවා සිටින හෝ දඬුවම් දී ඇති මාධ්‍යවේදීන්ගේ නඩු පිළිගත හැකි කාල රාමුවක් තුළ යළි සලකා බැලීම
- මෙම මාධ්‍යවේදීන්ට සත්‍යයේ සහ සමගි සමාදානයේ ජීවගුණය යටතේ සමාව දීම කරා වූ සාධනීය ප්‍රවිශ්ඨයක් ඇති කර ගැනීම
- මාධ්‍ය වෘත්තිකයින්ට එරෙහිව කෙරුණු සියළු ප්‍රහාරයන් විශේෂයෙන් ම සාකච්ඡා සහ කායික පහරදීම් මෙන්ම වාචික දූර්භාවිතයන්, තර්ජන සහ බිය වැද්දවීම් පිළිබඳ වගවීමේ ක්‍රියාදාමයක් පිළිගත හැකි කාල රාමුවක් තුළ ඇති කිරීම
- මැතිවරණ අවසන් වීමෙන් පසු හදිසි අවශ්‍යතාවයක් ලෙස සලකා රාජ්‍ය පාලිත මාධ්‍ය, මහජන සේවා භාරයක් බවට පරිවර්ථනය කිරීම පිළිබඳ සහතිකයක් ලබා ගැනීම
- හදිසි මූලිකත්වයක් ලෙස සලකා තොරතුරු නිදහසේ පණත ක්‍රියාත්මක කරන බවට පොරොන්දුවක් ලබා ගැනීම

එමෙන්ම මාධ්‍ය හිමිකාර පිරිස් මාධ්‍යවේදීන්ට විශේෂයෙන් ම ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්ට සාධාරණ පිළිගැනීමක් ලබා දීමට කටයුතු කළ යුතු ය. සියළු මාධ්‍ය ආයතනයන්හි කළමනාකාරිත්වය සහ මාධ්‍ය සේවකයින් අතර රැකියා ස්ථාවර බව සහ රැකවරණය සහතික කරනු පිණිස සාමූහික ගිවිසුම් ඇතිකර ගත යුතු ය. මාධ්‍ය පාරිභෝගිකයින් කරා යොමු වූ ස්වයං-නියාමනයේ සහ වගවීමේ ව්‍යුහයන් ශක්තිමත් කළ යුතු ය. වෙළඳ දැන්වීම්කරුවන්ගේ සහ ස්වකීය පාඨක - ශ්‍රාවක පිරිස් හි පටු සීමාවන්ට පමණක් අමතනු වෙනුවට ශ්‍රී ලංකාවේ සියළු ම ප්‍රජාවන් වෙනුවෙන් කතා කිරීම මාධ්‍යයේ අරමුණු කර ගත යුතුය.

12. සටහන් සහ සැදහුම්

¹ ශ්‍රී ලංකාවට පෙර පැමිණි මාධ්‍ය නිදහසේ දූත කණ්ඩායම් වාර්තා සඳහා බලන්න:

<http://www.i-m-s.dk/publication/media-under-fire-press-freedom-lockdown-sri-lanka>, and

<http://www.i-m-s.dk/publication/press-freedom-and-freedom-expression-sri-lanka-struggle-survival-2007>. මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අන්තර් ජාතික දූත මෙහෙයුම් ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ අනෙක් වාර්තා ද එම වෙබ් අඩවියේ ම ඇත.

² <http://www.sundaytimes.lk/091011/Columns/political.html>

³ බලන්න ඔක්තෝබර් 19වන දින ඩේලි මිරර් වාර්තාව, : http://www.dailymirror.lk/DM_BLOG/Sections/frmNewsDetailView.aspx?ARTID=65127.

⁴ ශ්‍රී ලංකාවේ නිල පුවත් වෙබ් අඩවියෙහි සම්පූර්ණ මාධ්‍ය නිවේදනය ඇත: http://www.lankapuvath.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=4388:beware-publication-of-false-reports-using-senior-army-officers-identities&catid=25:general&Itemid=90.

⁵ http://www.colombopage.com/archive_091/Oct1256047600RA.html.

⁶ http://www.defence.lk/new.asp?fname=20091031_01

⁷ http://www.dailymirror.lk/DM_BLOG/Sections/frmNewsDetailView.aspx?ARTID=70774.

⁸ මේ හා සම්බන්ධ වාද විශයයන් ගැන පී. සරවනමුත්තුගේ විශලේෂණාත්මක ලිපිය සඳහා බලන්න: <http://www.groundviewsorg/2009/10/22/gsp-plus-minding-our-business/>

⁹ “ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා ජනමාධ්‍යවේදියෝ” නමින් කටයුතු කරන පිටුවාහල් ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ බ්ලොග් අඩවියෙහි ඔක්තෝබර් 25 දින දරන ප්‍රකාශනය බලන්න: <http://jdsrilanka.blogspot.com/2009/10/mediafreedom-before-gsp-plus-media.html>.

¹⁰ <http://www.sundayobserver.lk/2009/09/20/fea03.asp>.

¹¹ <http://www.thesundayleader.lk/2009/10/20/true-or-false/>

¹² මෙම ලිපි පිටපත් සහ ඒවා බහා එවන ලද තැපැල් ලියුම්කර ඔක් 25වන දින සන්ඩේ ලීඩර් පුවත්පතෙහි පළ කරන ලදී. බලන්න <http://www.thesundayleader.lk/2009/10/24/and-now-they-come-for-us/>

¹³ සන්ඩේ ලීඩර් ලිපිය සඳහා බලන්න <http://www.thesundayleader.lk/2009/11/04/leaders-response-to-threats-angers-gotabaya/>

¹⁴ “Scandalous Plunder of a Battered People”, “The High Price of Freedom”, යන *Sunday Times* ගවේෂණාත්මක වාර්තා සඳහා බලන්න http://www.sundaytimes.lk/090906/News/nws_02.html and http://www.sundaytimes.lk/090906/News/nws_24.html

¹⁵ “The Shame of Menik Farms” නම් අගෝස්තු වාර්තාව සඳහා බලන්න: <http://www.groundviews.org/2009/08/23/the-shame-of-menik-farm/> <http://www.groundviews.org/2009/10/13/breaking-news-flooding-and-unrest-again-at-menik-farm/>

¹⁶ “180 days after the end of war, the return of the IDPs: an eye-witness account”, යන වාර්තාව සඳහා බලන්න <http://www.groundviews.org/2009/11/18/180-days-after-end-of-war-the-much-anticipated-return-of-idps-an-eyewitness-account/#more-2026>

¹⁷ ත්‍රිරෝද ටැක්සි රථ ශ්‍රී ලංකාව පුරා ජනප්‍රිය ප්‍රවාහණ සේවාවකි.

¹⁸ මෙම කරුණු සමහරක් යළි සඳහන් කරුණ සොයා නැලීම සමරසිංහගේ සම්පූර්ණ ලියුම සඳහා බලන්න <http://www.groundviews.org/2009/03/26/is-the-president-hiding-lasantha-wickremetunges-killers/>

¹⁹ මෙම වාර්තාව මුද්‍රණය සඳහා සකස් කෙරුණ අතරතුර ජයන්ත සිය පවුල සමඟ රටහැර ගිය බව දැන ගන්නට ලැබුණි. ජීවනාරක්ෂාව සඳහා මෙම තාවකාලික පිටුවාහල් වීම සඳහා නිර්නාමිකව සිටීමට කැමැති අන්තර් ජාතික ජනමාධ්‍ය සංවිධාන ජාලයක් සහාය ඔහුට සහාය විය.

²⁰ <http://asiapacific.ifj.org/en/articles/popular-news-website-banned-in-sri-lanka>

²¹ බලන්න ඉංග්‍රීසි උප ශීර්ෂ සහිත සිංහල සාකච්ඡාව සඳහා <http://video.dailymirror.lk/videos/53/mervyn-silva-on-hot-seat> වැදගත් කරුණු එහි මැද 07වන විනාඩියේ සිට ය.

²² ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධ නඩු සංග්‍රහය විසින් “Rigorous imprisonment” යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ සමහර රටවල “hard labour” යනුවෙන් හැඳින්වෙන දඩුවමට ය.

²³ මෙම වාර්තාව මුද්‍රණයට යන අවස්ථාවෙහි දැන ගන්නට ලැබුණේ නීතිපතිවරයා තිසසනායගමට ඇප දීමට විරුද්ධත්වයක් නැතැයි අධිකරණයට දන්වා ඇති බව යි.

²⁴ ශ්‍රී ලංකාව ද ඉන්දියාව සහ අනෙකුත් දකුණු ආසියානු රටවල් මෙන් වධහිංසා පැමිණ වීමට එරෙහි අන්තර් ජාතික සම්මුතියට අත්සන් තබා නැත.

²⁵ ජසීහරන් සහ වලර්මනී ඔව්න් නිදහස් වූ අලුතම නොවැම්බර් 01 දා ඔව්නගේ විවාහය ලියා පදිංචි කළහ. දෙසැම්බර් 10 දා ඔව්හු රට හැර ගිය අතර ගුවන් ගතවූයේ දී ඔව්න් නතර කිරීමට පොලීසිය සහ බුද්ධි සේවා දරණ ලද තදබල ප්‍රයත්නය නිසා ගුවන් යානයට නැගීමට ඉතිරිව තිබුණේ විනාඩි 10ක් පමණි..

²⁶ බලන්න නොවැම්බර් 29 දා සන්ඩේ ටයිම්ස් වාර්තාව: <http://www.sundaytimes.lk/091129/Columns/political.html>

The IFJ is a non-governmental, non-profit organisation that promotes coordinated international action to defend press freedom and social justice through the development of strong, free and independent trade unions of journalists. IFJ Asia-Pacific coordinates IFJ activities in the Asia-Pacific region. The IFJ works closely with the United Nations, particularly UNESCO, the United Nations OHCHR, WIPO and the ILO, the International Committee of the Red Cross, the European Union, the Council for Europe and with a range of international trade union and freedom of expression organisations. The IFJ mandate covers both professional and industrial interests of journalists.

Visit asiapacific.ifj.org or www.ifj.org for more information.